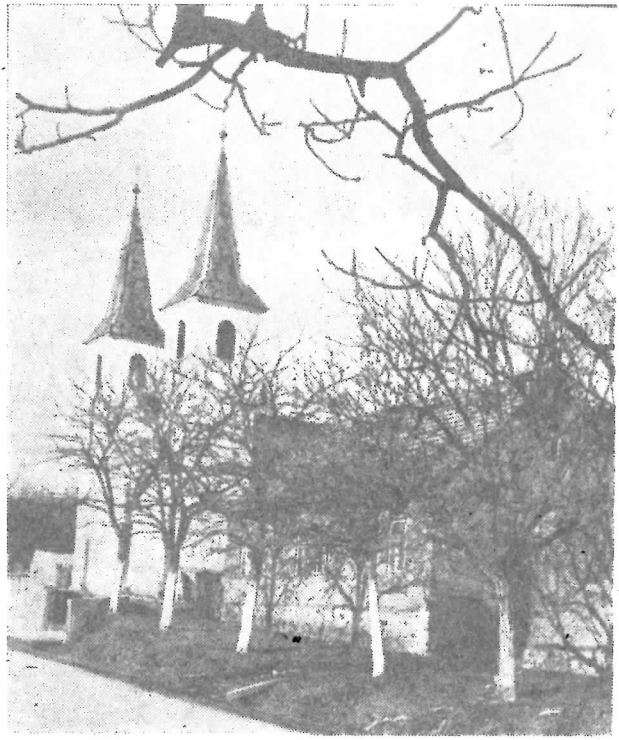

NAŠE ŽUPE
POŽEŠKOGA KRAJA

24719

NAŠE ŽUPE POŽEŠKOGA KRAJA

XVI.

Mjeseca prosinca 1973.

Naslovna slika: župna crkva sv. Alojzija u Čaglinu

SVETA GODINA

Papa Pavao VI. najavio je 9. svibnja 1973. g. otvorenje SVETE GODINE, koja je započela na Duhovski blagdan 10. svibnja. Posebna je želja svetoga Oca, da ta godina bude »godina pomirenja s Bogom i ljudima«. Ovu papinu objavu oglasio je svećenicima, redovnicima i vjernicima Mons. Franjo Kuharić, nadbiskup zagrebački i predsjednik Biskupskih Konferencija svojom Okružnicom.

SVETA JUBILEJSKA GODINA imade svoj korijen i nadahnuće u Starom Zavjetu. Izraelci su slavili svaku sedmu godinu kao oprosnu godinu (PnZ 15), a svaku pedesetu godinu kao JUBILEJSKU godinu (Lev. 25,9). Te su godine robovi dobivali slobodu, opraštali se dugovi, zemlja u nevolji i potrebi prodana vraćala se bivšim vlasnicima. Svrha je bila i oprosne i jubilejske godine ,da se narod izraelski odgaja u pravednosti i milosrđu kao što je i Bog bio pravedan i milosrdan prema njemu—Izraelu.

Prvu svetu godinu u N. Zavjetu proglasio je papa Bonifacije VIII. 1300 god. Tražio je načine, kako da obnovi Crkvu i duše,d a pridigne vjerski i duhovni život. Jedan od načina bio je i proglašenje **prve svete godine** sa ciljem, da oni, koji su okajali svoje grijehe i popravili se, te se nalaze u milosti posvetnoj, dobiju oprost ne samo grijeha nego i vremenitih kazni.

Svaki grijeh imade u sebi dvoje: **ljagu i krivicu.** Ljaga je prestupak moralnog reda, što ga je Bog postavio. Krivica je, jer zaslužuje Božju kaznu za poremećeni red i da kaznom zadovolji Božjoj pravednosti. — Bog kažnjava grijeh vječnom i vremenitom kaznom: vječnom u paklu, a vremenitom na ovom svijetu ili na drugom u čistilištu. Bog

uvijek zajedno s grijehom oprašta vječnu kaznu u paklu, ali ne oprašta uvijek i ne posvema vremenite kazne, koje se duguju za grijeh. — Tako je Bog kaznio Adama vremenitom kaznom, pa i kralja Davida, i ako je »Gospodin odnio tvoj grijeh« (II. Kralj. 12,13), ipak je David poslije mnogo trpio od vremenitih kazni. — Isus je — izliječivši onoga uzetoga (Betsaida) — oprostio mu vremenitu kaznu, kad mu je rekao: »Eto si ozdravio; ne griješi više, da ti se što gore ne dogodi«. (Iv. 5,1—14). I sv. apostol Pavao raskajanom bludniku u Korintu, izopćenom iz Crkve, oprostio je kaznu izopćenja — vremenitu kaznu — primivši ga natrag u Crkvu nakon posvemašnjega popravka. Crkva. ima dijeliti oprost vremenitih kazni od Isusa Krista, jer je rekao Petru i njegovim nasljednicima: »Štogod razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima« (Mt. 16,19). Papa dakle kao Petrov nasljednik ima pravo dijeliti oprost od vremenitih kazni. Tom se od Isusa primljenom vlašću služi sv. Otac svake dvadeset i pete godine — jubilejske godine.

To je eto smisao i ove jubilejske godine ,da vjernici u »godini pomirenja s Bogom i ljudima« postignu i oprost vremenitih kazni.

Ne zaboravimo! Ova se jubilejska godina poklapa točno s tristom obljetnicom objave Presv. Srca Isusova sv. Margareti Alacoque (čit. Alakok), koja se događala od 1678. — 1675. g. Isus je u svojoj objavi toj svetici zatražio uvođenje blagdana svojega Srca kao pružanje naknade za ljudske grijehe. Možda je sveti Otac imao u vidu i objavu Presv. Srca Isusova, kad je proglasio početak ove jubilejske godine već u ovoj 1973. g. Između jubilejske svete godine i 300-te obljetnice objave Božanskog Srca postoji jaka unutrašnja veza. U litanijama Srca Isusova molimo: Srce Isusovo, mire i pomirenje naše, smiluj nam se- A sv. Otac proglasuje svetu godinu kao »godinu pomirenja s Bogom i ljudima«. Po Isusu Kristu pomireni smo s Bogom. On je udovoljio za naše grijehe. Ali i mi moramo učiniti od svoje strane, da budemo doista pomireni s Bogom. I to svaki od nas! Svi! Treba moliti! Za obraćenje, skrušenje, istinsko kajanje i popravak sebe i svijeta! Da budemo bolji, pa će i svijet biti bolji. To je cilj i svete godine!

Bolesnici mogu uz molitvu prikazati Bogu svoje bolesti i patnje za duhovni uspjeh sv. godine. Njihova molitva i Bogu po Isusovu Srcu prikazano trpljenje bit će sigurno blagosov za svetu godinu, za pomirenje s Bogom i ljudima. — Pojedinci neka sami mole na ovu naknadu, a osobito neka svaka obitelj moli zajednički: i otac i majka, i djed i baka i djeca Svi zajedno! Dozovite i vratite zajedničku molitvu u obitelji! Plod Vaše zajedničke obiteljske molitve donijet će vam »pomirenje s Bogom i ljudima«.

Bog s vama!

i

SRETAN VAM BOŽIĆ!

SRETNA NOVA GODINA 1974.

Vaši duhovni pastiri.

ZA MIR MEĐU NARODIMA
ZA SLOGU I JEDINSTVO KRŠĆANA CIJELOGA SVIJETA
ZA DUH LJUBAVI SNOŠLJIVOSTI I PRAŠTANJA

KATOLIČKE ŽUPE U ČAGLINU I ZDENKOVCU U PROŠLOSTI I DANAS

Katoličke župe u Čaglinu i Zdenkovcu tvorevine su novoga vremena. Čaglinska župa osnovana je godine 1945. a župa u Zdenkovcu o stogodišnjici Marijinih Ukazanja u Lurdu. Područje ovih novih naših župa nekoć je djelimično obuhvatalo župe dijelove stare vrčindolske župe, kasnije župe u Požeškim Sesvetama i Ruševu a ponešto i Granice s Rozmajerovcem od našičke župe.

Pišući o našim župama u Buku, Sesvetama i Ruševu dotakli smo se i područja ovih župa pa o toj prošlosti ne bismo sada ponovno raspravljali. Mnoge će podatke pobožni čitatelj naći u našim svescima broj VII, XIII i XV.

I. — Župa u Čaglinu

Stari Čaglin bio je rasut po južnom obrežju a novi Čaglin uz prugu i put prema Bektežu. Predturski Čaglin morao je biti negdje uz Lonžu prema Ruševu, jer se tamo spominje uz Londžu ruševina stare crkve sv. Ivana. Do osnutka župe u Ruševu poslije Turaka pripadao je Čaglin sesvetačkoj župi (sv. XV. str. 9). Kad je na javnoj dražbi godine 1882. Vjenceslav Turković trgovac iz Karlovca kupio kutjevački veleposjed uz izgrađenu željezničku prugu Pleternica—Našice novi je vlasnik izgradivši pilanu u Irenovcu podigao 50 kilometara uskotračne industrijske željezničke pruge kojom mu je željeznice dovozila sa svih strana iz okolnih planinskih šuma vlakovima tehnički drvni materijal na novu pilanu. Na isječenim šumskim predjelima nastale su površinski velike krčevine, provedena parcelacija zemljišnog posjeda pa je tako već početkom

ovoga stoljeća počela kolonizacija. Na pojedinim ekonomijama uz šumsko gospodarstvo irenovačke šumarije ,zbog nedostatka radne snage su naseobine Milanlug zapadno od Čaglina te Darkovac, Vlajevac i Zdenkovac istočno od Čaglina. Na dobru ili ekonomiji Vlajevac između željezničke postaje Čaglin i Ljeskovica zabilježio je Zdenko Turković u knjizi »Sedam stoljeća dobra Kutjevo (str. 65) prvu kolonolizaciju od 40 obitelji u godini 1901. Tako je počela kolonizacija, to jest naseljavanja seljačkih i radničkih obitelji iz udaljenijih krajeva domovine u ove strane ,do tada još ne naseljene. Oko pilane nastalo je katoličko selo Irenovac. Uz čaglinski kolodvor počele se graditi kuće i nastao Novi Čaglin.

Industrijskom željeznicom sav promet prolazi preko Čaglina i usredotočuje se u pilani u Irenovcu. Uz gradnju kuća pojavljuju se u Čaglinu gostionice i trgovačke radnje. Turković je šumsko tlo, krčevine, prodavao uz umjerene cijene, pročulo se ubrzo gdje se može nabaviti uz povoljne cijene veće površine zemljišta, pojavljuju se Ličani, nova naselja dobivaju nazive po pojednim članovima Turkovićeve obitelji: Milanlug, Darkovac, Vlatkovac, Zdenkovac, Irenovac, Draganlug. Noviji su naseljenici katolici, staro selo Latinovac je pravoslavno. Noviji katolički naseljenici pripadaju raznim narodnostima. Naselja Jezero, Dobra Voda i neka druga prvog su nazivlja po starinskim nazivima toga kraja. Poslije prvog svjetskog rata počeli su u ovaj kraj dolaziti i novi nasljednici Primorci i Zagorci. Ovdje im je bila prilika da dođu do jeftinije zemlje a bila je još i mogućnost da se zaposle u šumama gdje se vršila i dalje sječa. Bilo je posla i u Pilani.. Tako je župa Ruševo postala i velika župa i prostorno i po broju pučanstva. Ona je dosegla do 6000 vjernika! Naravno da je pastorizacija otešćana i ruševački je župnik dobio kapelana, s kojim će župnik podijeliti teret dušobrižnički. Dok je postojala uskotračna željeznička pruga, mogao se župnik kapelan koristiti tom prugom iako ta vožnja nije bila baš najugodnija. Nestalo pruge a mjesto pruge ostali blatni šumski i poljski putevi. Pastorizacija župa bivala sve napornija i teža.

U Čaglinu je još pred dvjesta godina bila sagrađena malena kapelica sv. Alojzija. Ova je kapelica često puta bila popravljena i obnovljena tako da je bila uvijek u prilično dobrom stanju. Osim na dan sv. Alojzija dolazili bi župnici iz

Ruševa po nekoliko puta godišnje čitati u toj kapelici sv. misu Ovo ovakovo ustaljeno stanje te kapele doživjelo je prvu promjenu godine 1942.

Godine 1942/1943 bio je u ruševačkoj župi kao subsidijar vlč. Alojz Pavlič. On je bio svećenik mariborske biskupije, župnik u Sloveniji te narodni u beogradskoj narodnoj skupštini zastupnik. Kad je Hitler stotine slovenskih svećenika razjurio ishodio je tadnji zagrebački ordinarij da se progonjeni slovenski svećenici smjeste u zagrebačkoj nadbiskupiji. Oko 200 svećenika smješteno je po župama u Hrvatskoj gdje su našli nessamo krov i osiguranje makar i čedne egzistencije pa je tako stigao za župničkog subsidijara u Ruševo Alojz Pavilč. Mjesto u logor Dachau stigao je na pastoralni rad.

Tadanji župnik bio je Lorand Mathez. Svećenik Pavlič upoznao je prilike ruševačke župe i marljivo držao misije po selima na čaglinskom području. Prešao je u Čaglin i obuzela ga misao da će trebati dijeliti župu ruševačku i zaželio je da u Čaglinu ostavi župnu crkvu, da ju gradi ili da postojeću kapelu proširi da bi mogla po vremenu biti župnom crkvom.

Istina je, radio je na svoju ruku. Poduzeo je akciju, da produlji kapelu sv. Alozija i da je poveća. Obilazio je čaglinske domove i sela toga kraja, držao sastanke, predavanja i priredbe, slao ljude po čitavoj ruševačkoj župi da saberu priloge u novcu i materijalu, pa su čak odlazili i u tom poslu po čitavom kotaru. Postigao je lijepe uspjehe. Premda narod još nije bio siguran da će u Čaglinu biti župa, ipak se veoma lijepo odazvao. Odmah je bio sastavljen crkveni odbor ,koji se dao na sakupljanje dobrovoljnih prinosa. U vrlo kratko vrijeme sakupljena je prilična svota novca, nabavljen je potreban materijal i odmah se prišlo poslu.

Narod se veoma spremno odazivao na rad za crkvu. Crkvica je bila ubrzo povišena i produljena za pet metara tako da je dobila konačnu duljinu 17 metara i širinu od 5 metara. Na pročelju su sagrađena dva vrlo lijepa tornjića ,sve to uglavnom načinjeno u ljetu g. 1943. Nakon toga sav je taj posao naglo zastao. Vlč. g. Pavlič morao je napustiti Čaglin. Crkva je makar neožbukana i tornjevi nedovršeni još za Pavlićeva boravka bila blagoslovljena. Ali sve je više rasla ideja da treba u Čaglinu osnovati župu. I dekanski ured u Požegi tu misao zagovarao kod nadbiskupskog duhovnog stola a za to se zauzima

živo dr Josip Buturac svećenik i povjesničar. Po tom je poslu bio i dekan Pipinić u Zagrebu kod nadbiskupa i vrativši se kući dogovorio se s ruševačkim župnikom Lorandom Mates pa sazvaše koncem kolovoza ili početkom rujna sastanak vjernika radi dogovora o osnivanju župe u Čaglinu. Na sastanak je došao dekan Franjo Pipinić, župnik Mathez s mladomisnikom Ivanom Tilšar i u dvorištu kraj kapele sabralo se oko 100 vjernika. Dekan Pipinić im je razložio da im je u Čaglinu potrebna crkva i župa kao i prednosti toga. Stavio im je dužnost na srce da dograde crkvu, dovrše tornjeve, izgrade sakristiju. Odmah je nađen i stan u istoj kući do crkve. Sporazumili se o uzdržavanju župnika u visini beriva jednoga radnika kao i plaćati zvonara. On je predložio crkvenoj vlasti da za prvog upravitelja nove župe imenuje duhovni stol mladomisnika Ivana Tilšara.

Župa u Čaglinu osnovana

Dekretom nadbiskupskog duhovnog stola u Zagrebu od 7. rujna 1945. broj 6308 osnovana je čaglinska župa. Iz dosadanje matične župe u Ruševu izdvajaju se sela s ovu stranu Londže. To su ova sela: Čaglin, Milanlug, Latinovac, Jasik, Knežević, Ljeskovica, Sapna, Darkovac, Vlatkovac, Zdenkovac, Mokreš, Jezero, Dobra Voda i Polubaša. Istim dekretom proglašena je produžena crkvica sv. Alojzija za župnu crkvu. Župljanima nove župe stavlja se u dužnost da novom dušobrižniku daju lukno i sva ostala stolarinska i kancelarijska podavanja kako su to davali svom dosadašnjem župniku te da mu za njegovo uzdržavanje dadu potrebno zemljište 10 hektara ukoliko ne bi mogli dati dostatno zemljište neka se dade od župnog nadarbinskog zemljišta u Ruševu ako ista nadarbina ima preko 10 hektara te da sagrade kad im to bude moguće novi župni stan i potrebite zgrade a do tog vremena osiguraju novom župniku odgovarajuće prostorije za stanovanje. Otvorenje nove župe imao je da provede veleuč. g. Dr Josip Buturac što je isti i izvršio.

Sav je Čaglin otvorenje nove župe veselo pozdravio. Ali nakon toga sve je ostalo po starom, tako reći godinu dana: dekretom od 5. 8. 1946. broj 5112 imenovan je prvim upraviteljem domaći sin iz Kalenića *Ivan Tilšar.*

IVAN TILŠAR

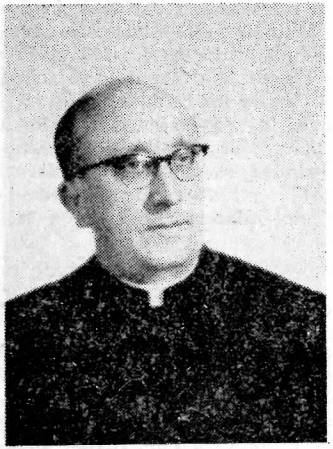

Prvi upravitelj župe *Ivan Tilšar* iz Kalenića rodom zabilježio je u župskoj spomenici svoj život, djelovanje i svoja nastojanja kronološkim redom. Iz tih njegovih zapisnika iznosimo doslovno djelomično značajnije zabilješke jer bi nam bilo odviše mnogo ispisivati doslovno sve ono što je iz svojih mukotrpnih nastojanja izvršio.

Godina 1946.

Ova nova Čaglinska župa osnivana je u novim prilikama. Naša je zemlja bila tokom tek svršenog rata u osiromašljenim prilikama. Stvorena je u novo nastalim okolnostima. Na novim osnovama. Provedena je rastava Crkve od države. S tim su nastale i nove prilike u pogledu vjerskog odgoja omladine, drugačijeg položaja crkvenih organizacija, zakona o braku i matičnim kejigama, opseg crkvenog djelovanja. Odnos crkve i države u kojoj se još vršila nova organizacija administracije i dr. sve je to imalo svog odraza i na pojavu Crkve u novom društvu. U jednoj novoj župi trebalo je novom župniku početi sve otpočetka. U takovim novim prilikama našla se nova čaglinska župa, koja nije imala iza sebe nikakovu samostalnu prošlost pa tako i prvi novi župnik ili njen upravitelj našao se pred novim problemima.

Trebalo je početi sve iznova.

Tako je prvi novo postavljeni upravitelj župe *Ivan Tilšar*, pun mladomisničkog elana i poduzetnosti brzo se uvjerio da se nalazi pred mnogim poteškoćama. No ne samo mladomisnički elan nego i bezgranično pouzdanje u Božju Providnost i nepokolebiva odanost i ljubav prema nama svima najboljoj Majci Mariji davala mu je snage i jakosti da savladava uspješno sve poteškoće koje su tako reći dnevno iskrsavale a naročito u pastvi i svladavanju materijalnih briga.

U župskoj spomenici on je takoreći pravim kronološkim redom zapisivao sve događaje u župi i u svojim pothvatima oko uzdizanja istinskog vjerskog života, koji je prvih dana izgledao u veoma neizgrađenom stanju. Iznoseći postepeno djelovanje prvog upravitelja župe držat ćemo se njegovih zapisaka u samoj spomenici.

1946. godina

Zapisao je da je rođen g. 1920. u Kaleniću, susjedne bučke župe. Gimnaziju i bogoslovske nauke završio je u Zagrebu gdje je bio zaređen 1945. godine. Kao mladomisnik dolazi u Ruševo gdje pomaže upravitelju Lorandu Mathez. Pod njegovim utjecajem odluči da preuzme upravu nove čaglinske župe. Kako mu je upravitelj Mathez dao nešto nadarbinskog pokućstva to su ga Čaglinci 24. kolovoza 1946. preselili iz Ruševa u Čaglin. Do crkvice bila je kuća vlasnika *Mate Vidakovića*, koji mu je ustupio dvije sobe i jednu malu, u kojoj je osnovao župski ured. Tu se uvjerio odmah da će trebati biti vrlo skromnih zahtjeva. Drugi je dan iza dolaska bila nedjelja. Prvi susret s novim župljanima. Sv. misi pribavilo je mnogo oduševljenog naroda, koji je jedva dočekao svoju vlastitu župu. Već su prije postavljeni crkveni tutori a odmah je izabran crkveni i građevni odbor. Kad je svećenik Alojz Pavlić ostavio Ruševo i Čaglin, zastali su građevni radovi na crkvi i nedovršeni tornjevi. Prva briga: dovršiti dogradnju nedovršenih tornjeva. Odmah se pristupa sabiranju građevinskog materijala, jedni voze građu iz šume, drugi je tešu i srezuju i za desetak dana tornjevi su pokriveni privremeno ljepenkom (ter-papirom), kasnije eternitom. Iste je jeseni izgrađena sakristija. Bilo je divota gledati kako narod oduševljeno radi, daje novac za gradnju i raduje se svakoj novoj pribavljenoj sitnici.

Novi župnik obišao je sva sela svoje župe. Uvidio je da je došao zapravo u misijski kraj. Narod a osobito djeca iz udaljenijih sela vidjeli su svećenika samo kod sprovoda! Zato je polazak škole i kretanje među njima bio osobito potrebno. Polazak crkve nije bio najbolji, zornice su bile veoma

dobro posjećene. Božić je bio vrlo lijep. Tako je došla *godina 1947.*

Na dva mala sagrađena oltara nabavljeni su kipovi Bl. Djevice Marije i sv. Josipa. Kod crkvenih vrata sagrađen je oltarić Božjeg Groba i nabavljen kip sv. Antuna. Sama je crkva ograđena novim letvama.

Te je godine prvi puta proslavljen u novoj župi blagdan sv. Alojzija, kojoj je proslavi pribivalo mnogo naroda. Uz novog upravitelja orkvenoj su svečanosti pribivali ruševački župnik Tomo Karmelić, požeški kapelan Josip Dumić i umirovljeni župnik Stj. Vincijanović. Kroz tu godinu župnik skoro redovito posjećuje škole u Čaglinu, Ljeskovici, Vlatkovcu i Zdenkovcu. Uoči Alojzijeva obavljena je u Čaglinu prva sv. pričest a i po vanjskim školama kasnije. U nekim selima nije bilo prve sv. pričesti po više godina. Bilo je slučajeva da su se mladenci prigodom vjenčanja prvi put pričestili. Tjelovska procesija nadvisila je svako očekivanje: sjenice, zastave, križevi, vatrogasci, bjeline, pjevanje! Za vrijeme školskih praznika župnik je držao po vanjskim mjestima večernjice.

U župnoj crkvi bio je veoma malen glavni oltar u čast sv. Alojziju. Duljina: 1 metar 20 cm! Za svetohranište služila mala drvena škrinjica. Po uputi vlč. dra Buturca načinili smo novi oltar od bijelog kamena koji je tek iduće godine 1948. na Sviječnicu postavljen, stajao je 28.000 dinara koji je nabavljen vrlo brzo u redovima vjernika.

Godina 1948.

U nekim selima nije se obavljao blagoslov kuća. Od osnutka župe ovo je drugi puta obavljeno. Župnika su pratili crkveni tutori A. Cabadaj i Ferdo Krha. Sredstva za uzdržavanje svećenika (lukno) slabo su se i u Ruševu davala no iako to pitanje još nije bilo konačno sređeno, ipak se u tom pogledu primijetio određeni napredak. Primjećuje se da je značajka ovoga kraja da su ljudi spremni davati pomoć za samu crkvu no nisu spremni da polaze crkvu. Naša crkva iako je malena, ipak nije uvijek puna. Vjernici uvijek nalaze neke »isprične« razloge: neki posao, razne prilike i dužnosti, po koji sastanak i sl.

Alojzijevo je još svečanije proslavljeno. Bilo i više svećenika: požeški dekan, župnici iz Pleternice, Ruševa, Kutjeva, Vetova.

Nutrina crkve bojadisana, a žbukanje vanjštine započeto prekinula nadošla zima.

Na dan Krista Kralja održano prvi puta klečanje, koje je lijepo provedeno. Ruševački župnik Karmelić održao propovijed, požeški kapelan Jos. Dumić čitao sv. misu, adoracija je trajala cijeli dan, osobito djevojke a dapače i djeca.

Godina 1949.

U rano proljeće dovršeno je vanjsko žbukanje crkve i bijeljenje (krečenje). Taj je posao obavio zidar Ivan Lukas iz Čaglina sa svojim pomoćnicima. Čaglinci su bili dobrovoljni poslužitelji zidara. Oni su to radili i po više dana, jer je bilo kuća koje nijesu dale radnika pa su ovi dobrovoljci davali i preko svoje dužnosti, što im služilo na čast pored svoje osobne žrtve.

Kroz čitavu korizmu vršena je večernjica uz molitvu krunice. Posjet je bio prilično dobar osobito mladeži i djece. Uskrsnu ispovijed obavio je sam župnik a odlučeno je da se u buduće uskrsna ispovijed obavlja na dan Sedam žalosti Majke Božje. Prva sv. pričest djece svečano je obavljena. Pribivali su joj i roditelji, priređena je i zakuska i slikanje pričesnika.

Na Alojzijevo bilo je osobito svečano. Narodu je upalo uoči mnoštvo svećenika: dekan Pipinić održao je propovjed, kutjevački župnik Mirko Mesner držao je sv. misu, i župnici vetovački, velički, pleternički, bučjanski, ruševački te našički župnik gvardijan. Klečanje je na blagdan Krista Kralja vrlo lijepo obavljeno. Požeški je gvardijan propovjedao a požeški kapelan služio sv. misu.

Nabavljen je drveni kip sv. Josipa u Zagrebu.

Početkom godine otišao je iz župe u Ruševu Tomo Karmelić, župnik pa je ruševačkom župom administrirao čaglinski župnik kroz tri mjeseca sve do dolaska novog župnika vlč. *Fabijana Barete.*

Godina 1950.

I ove se godine obavile uvedene pobožnosti. Velika uskrsna ispovijed obavljena na blagdan Sedam žalosti Bl. Dj. Marije. Stražu kod Božjeg Groba na Veliki petak mjesto vatrogasaca obavila su školska djeca. Uskrsnuće je obavljeno još svečanije a procesija je išla sve do križa.

Nabavljeno je šest klupa načinjenih od darovanog materijala i jedno klecalo za adoracije. Na drugi prosni dan obavljen je blagoslov žita u Zdenkovcu. Taj će dan u buduće biti za Zdenkovčane njihov zavjetni dan.

Na prvoj sv. pričesti bilo je 8. lipnja 52 djece.

Najveći događaj bila je u župi sv. krizma 3. srpnja. Krizmu su obavili biskupi Dr Josip Lach i o. Rafael Rodić, koji je propovijedao a kanonik dr Franjo Grundler služio je sv. misu. Kod sv. krizme sudjelovali su još župnik Petar Cigić iz Levanjske Varoši, Fabijan Bareta iz Ruševa, Ljudevit Petrak iz Pleternice, Alojz Pavlić iz Slovenije, Mirko Messner iz Kutjeva, Mijo Jagodar iz Vetova.

U Milanlugu se razmahala pobožnost žive krunice, kod koje učestvuje 60 upisanih kruničara. Ondje se svake prve nedjelje čita rana sv. misa. Izgleda da će ova pobožnost unaprijediti duhovni život u tom selu.

U župi se raspačavaju novine »Gore srca« i vjerski list »Blagovijest«. Preko čitave zime čitaju se knjige iz župske knjižnice.

Godina 1951.

Prema podacima iz župske Spomenice ova je godina imala mnogo briga, pothvata i rada u župi. Bila je puna i prepuna napora.

Već pod konac prošle godine načelo se pitanje župnog stana. Župnik je do sada stanovao u iznajmljenim stanovima, neki nepodesni, neki udaljeni od župne crkve a svi redom privatnih vlasnika. Iza nastambe u kući Mate Vidakovića, koji je u ono vrijeme bio i zvonar, preselio se župnik u kuću Martina Kačarik gdje imao doduše četiri prostorije i nusprostorije, uz dosta visoku najamninu, daleko od crkve. Pokrenulo se pitanje bilo gradnje vlastite župske kuće ili kupnje gotove kuće. Proračuni su pokazali da je bolje kupiti gotovu kuću i kod toga je ostalo. Župi će dati Nadbiskupski duhovni stol zajam vezan uz povrat kroz dvije godine a pružila se prilika da se kupi kuća Stjepana Vajčuh, koji je živio u Novoselcu, kuća je bila prazna nakon što je iselila pošta. Kupovina je bila 490.000 dinara, k tome je došla prenosna pristojba 100.000 st. dinara a dakako i troškovi oko sređenja zapuštene zgrade. U novu kuću nakon mnogih poteškoća uselio se župnik na Florijanovo 4. svibnja. Kuća je zemljišno knjižno prenesena u z. k. uložak broj 357. k. o. Čaglin. Gruntovne čestice odgovaraju komasacijskim i katastarskim česticama pod brojevima:

885 vrta sa 180 čhv

884 kuća i dvor 143 čhv

905 oranica 647 čhv

To je bio stvarno jedan veliki uspjeh ove mlade siromašne župe. Koji puta gledaju s visoka neki župnici na ovu čaglinsku kuću iako bi bilo pravednije dati priznanje ovom početničkom radu.

Opet se ponavljaju uvedene pobožnosti, mladež se priučava molenju sv. krunice, obavljena uskrsna ispovijed (240 penitenata), djevojke drže stražu na Veliki Petak kod Božjeg groba.

Na Josipovo obavljen je blagoslov novog zvona u Milanlugu. Kupljeno je od razrušene protestantske crkve iz Darkovca, teško 220 kg, nabavljeno troškom crkvene blagajne i dobrovoljnim prinosima seljana.

Nije na Tijelovo obavljena procesija, jer je u župni ured stigla Obavijest da se ne može procesija održati jer se očekuje najavljeni prolaz štafete. Međutim se dogodilo da je štafeta prošla uoči tijelovskog blagdana poslije podne. No već dan prije priređeno je bilo sve za procesiju koja je bila odgođena. Bile su uređene sjenice, postavljen drvored. Tijelovska je procesija mjesto u četvrtak održana u nedjelju, posjet je bio vrlo lijep upravo kao da je bila na sam blagdan.

Prva sv. pričest prvopričesnika (37) bila je 17. VI.

Na Alojzijevo propovjedao je dekan Pipinić, Mirko Messner služio sv. misu, bili župnici Bareta, Petrak i Stehno.

Seljani Jezera izabrali su kao svoj godišnji dan 4. listopad, dan sv. Franje pa je toga ondje održana svečana sv. misa podnevnica.

Počevši od mjeseca studena uvedena je misa za mladež i to svake treće nedjelje.

Ove je godine podijeljeno sv. pričesti 1824, a prošle godine kad je bila krizma (krizmano 604 prvokrizmenika) bilo je na sv. pričesti svega 2129, iz čega se vidi da je broj porastao razmjerno.

Godina 1952.

Prigodom novogodišnjeg blagoslova kuća samo je u 11 kuća odbijeno primanje svećenika radi blagoslova kuća. Na Svijećnicu 2. veljače zatvorio je župnik posljednji put školska vrata. Uslijed lajicizacije škola više se u njima ne predaje vjeronauk i prema tome ni čaglinski župnik kao ni župnici i vjeroučitelji u cijeloj zemlji nemaju više veze s obukom vjere u školama. Odsale će župnici podučavati nauk vjere u crkvi i na mjestima za to crkveno predviđenim. — Na ovogodišnjoj uskrsnoj ispovjedi bilo je u Čaglinu 320 penitenata. Župnik je posebno obišao vanjska sela, gdje je također bilo ispovijedi. — Uskrsna procesija nije bila održana. — Na prvi dan Uskrsa izgorjela je kuća Žige Kristeka. — Markovska i Tijelovska procesija prolazile su mjestom po uobičajenom redu. U njima je sudjelovalo dosta naroda. Da nije bilo na Tijelovo našičkog sajma, bilo bi učešće vjernika znatno brojnije. — Prvu sv. pričest primilo je 15. VI. 22 čaglinska prvopričesnika a za djecu izvan Čaglina bila je prva sv. pričest na Petrovo, bilo je 27 prvopričesnika. — Na Dan klečanja bilo divno vrijeme, mnogo naroda, 115 ispovijedi. Propovijedao je župnik iz Ruševa, sv. misu služio župnik iz Pleternice Ljudevit Petrak. — Na Martinje 11. XI. obavljen je blagoslov Križa u Polubaši. — Naroda bilo dosta, taj je dan izabran za god u selu.

Ova je godina bila neobično sušna. Čitavog ljeta nije bilo kiše. Bunarevi gotovo presušili. U svibnju naišao jaki mraz. Osim pšenice nije bilo tako reći ničega drugog. Zdenkovce i Polubasu stukao led. Kako uslijed suše nisu bile ceste teškim blatom oštećene, župnik je mogao svake nedjelje polaziti da služi sv. mise ili drži večernjice. Razumije se — pješačio je!

Polazak se sv. mise popravlja a ispovijedi je bilo 2059.

Godina 1953.

Prigodom ovogodišnjeg blagoslova kuća odbilo je u čitavoj župi primiti blagoslov svega 12 kuća. — Kod uskrsne ispovijedi iz godine u godinu sve je veći napredak. Bilo ih je 300 penitenata. — Uskrsna je procesija bila samo oko crkve. Radi kiše nije mogla biti procesija na Tijelovo. Išli smo na tu procesiju slijedeće nedjelje, do škole a svijeta je bilo podosta.

Župnik je upoznao svoje vjernike sa značenjem pobožnosti sv. Antunu Padovanskom, štovanja Gospe od leda 2. VII., Majke Božje Karmelske, Presv. Srca Isusova.

16-ero školske djece prvopričesnika po prvi puta je imalo prvu sv. pričest. Ove je godine počeo župnik voditi tzv. recitiranu sv. misu sa školskom djecom. Ponedjeljkom je držao vjeronaučnu obuku kroz cijelu godinu a svaku treću nedjelju u mjesecu recitiranu sv. misu s djecom. Školsku djecu izvan Čaglina organizirao je tako za vjeronauk da su se djeca poslije škole skupljala u seoskom zvoniku: u Zdenkovac je odlazio utorkom, u Jezero srijedom, u Vlatkovac petkom, u Ljeskovicu subotom. Najrevnija su bila djeca iz Jezera. Ondje se održavala vjeronaučna obuka kod križa. Na taj je način naš župnik podučavao 193 djeteta.

U svim je selima bio postavljen Križ osim u Novom Zdenkovcu. I oni su željeli postaviti selski Križ. Bila akcija oko sabiranja novaca za križ. Sabiranje nije bilo odobreno pa kako je križ već bio naručen, župnik ga je isplatio i pohranio u župi. Uoči Miholja, kad je trebala biti posveta križa on je nestao. Drvo križa našlo se u potoku a sam korpus razbijen nekim eksplozivom. Krivci se nisu pronašli. Četrnaest dana iza toga srušen je Križ u Starom Zdenkovcu, ali ni u ovom slučaju nisu krivci pronađeni. Seljani su taj križ uspostavili i na drugom mjestu podigli zajedno sa zvonikom. Deset dana nakon toga 21. XI. srušen je križ u Vlatkovcu, dakako i ovaj puta po noći, odnijeli su raspelo tako da se križ ne može popraviti. Ni ovaj puta se nije pronašao krivac.

Ove je godine naša crkvica dobila darova iz Amerike. Johan Wolf iz Chicaga poslao je jednu misnicu bijelo crnu, dva cingula, 35 purifikatora, 10 korporala, svijeća, jedan električni sat i platna za oltarnike.

Ove su godine umrla obojica kapelskih tutora u Milanlugu Serafin Bolek i Ivan Kraljak. Na njihovo su mjesto izabrani drugi: Antun Bolek, Josip Đurina, Milan Bolek i Josip Nemet.

Na ovogodišnjem klečanju bilo je mnogo svijeta, 80 ispovijedi. Sv. misu je služio župnik Messner, žpk. Petrak je propovijedao. Na završnu večernju stigao je i dekan Pipinić koji je tom prilikom održao i završnu propovijed.

Prema točno sastavljenom popisu naša župa broji ove godine 3083 duša u 692 kuće.

Kako je u zvonicima teško održavati vjeronauk, to je župnik pokušao u Vlatkovcu gradnju prostorije koja bi bila i kapela, ali taj pokušaj bio osujećen. Zapisao je u spomenici župnik: »Stvar propade iako su se ljudi za stvar zagrijali. Mi ćemo onako, kako budemo mogli. Boga ćemo slaviti i moliti u zvonicima«.

Godina 1954.

U cijeloj župi nije primilo blagoslov 15 kuća. — Prigodom blagoslova kuća bio je običaj da zvonar sabire prinose za naplatu svoje zvonarije. Međutim takovo sabiranje nije bilo dozvoljeno bez odobrenja nadležne vlasti. Radi toga su bili kažnjeni zvonari iz Vlatkovca i Novog Zdenkovca. U siječnju je pao veliki snijeg a hladnoća je zahvatila i uskrsne dane. Ovogodišnja uskrsna ispovijed nadmašila je sve dosadanje: ispovjedilo se 410 vjernika.

28. V. obavio je arhiđakon Janko Penić vizitaciju. Školska djeca imala su 13. VI. prvu sv. pričest (26). Bila je odobrena Tijelovska procesija koja je obavljena oko crkve. Na Alojzijevo bilo je 8 svećenika. U Mokrešu je 11. VII. ponovno podignut porušeni križ.

U Čaglinu je sagrađena ambulanta koja je svečano otvorena 22. kolovoza. To će biti velika blagodat za čitavi istočni dio kotara. Došao je i liječnik a veterinar je već prije dvije godine ovdje poslovao.

Elektrificirana je župna crkva i župni stan.

Urod pšenice bio je vrlo slab. Ljudi koji su dobivali do 30 mtc, dobili su ove godine 5 do 6 mtc, rijetko po 12 mtc no za to je urodio kukuruz i grah. Vinogradi su jako podbacili.

Migalovčani su promijenili god koji su slavili na Snježnu Gospu 5. kolovoza. Sada im je odobreno da ga slave na dan Gospine Krunice 7. XI. Novu sliku Gospine krunice izradila im je č. sestra Berhmana iz Zagreba. Taj je dan prvi puta obavljen god kojom je prilikom i nova slika blagoslovljena. Dekan požeški župnik održao je sv. misu i propovjed kao i župnik Bareta. Održane su i listopadske pobožnosti. U proslavu 100 godišnjice lurdskih Ukazanja i proglašenja dogme Bezgriješnog Začeća bila i svečana ponoćka na dan Bezgrešnog Začeća uz veliko učešće naroda i iz okolnih župa. U Migalovcima imade 60 članica žive krunice.

Na području čaglinske župe postoje u selima četiri zvonika. U njima se na godove pojedinih sela čitala sv. misa i držala večernjica a koji puta i preko godine. Obavljanjem vjeronauka u tim zvonicima našle su narodne vlasti prekršaj i župniku administrativno prigovorile.

Uvedena je božićna ispovijed posljednje nedelje adventa ili Došašća.

Dekretom nadbiskupskog duhovnog stola *imenovan je dosadanji upravitelj čaglinske župe Ivan Tilšar njenim prvim župnikom te je položio župničku prisegu u Zagrebu 25. veljače 1955. godine.*

Ove je godine imenovan za nadbiskupa koađutora preuz. Dr Franjo Šeper.

U daljnjem rješavanju diobe ruševačke župe i osnivanjem čaglinske župe donesao je nadbiskupski duhovni stol uz suglasnost dekana rješenje da se župi Čaglin 1. — dade polovica svote novca koja je bila u ruševačkoj župnoj blagajni u času diobe župe, 2. da se čaglinskoj župi dade nešto zemljišta, 3. da se iz župne šume dade drvnog građevnog materijala i 4. da se župi Čaglin dade polovica knjižnice. U izvršenju toga rješenja župa Čaglin primila je od ruševačke župe 20.000 dinara i 10 komada hrastova iz župne šume.

Godina 1955.

Župa je konačno dobila od matične ruševačke župe zemljište i to brdo Kozjak s orašnjakom. Na prvoj sv. pričesti 26. lipnja bilo je 22 djece.

Radi posebnih razloga župnik Tilšar bio je obvezan da privremeno ostavi župu. Bilo je to 18. kolovoza 1955. Njegova je odsutnost trajala do 18. veljače 1956. Kroz to ga je vrijeme zamjenjivao ruševački župnik.

Preko božićnih dana zamjenjivao ga je isusovac Cerar. Tako je završio jedan decenij rada Tišlarovog na čaglinskoj njivi Gospodnjoj. Tišlar je zapisao u spomenici: »Možda nisam mnogo načinio ali sam mnogo radio. Uložio sam sve da ljude privedem Bogu. Ljubio sam svoj narod i ljubit ću ga u tuđem svijetu«.

U župskoj je spomenici upisao ovu skrižaljku:

Godina	kršteni	umrli	razlika	vjenčani		
1947.	96	44	+52	45		
1948.	93	58	+35	39		
1949.	113	46	+67	39		
1950.	90	52	+38	27		
1951.	97	47	+50	23		
1952.	110	+41	+69	38		
1953.	91	48	+43	18		
1954.	110	46	+64	39	nevjenčani	69
1955.	86	49	+37		nevjenčani	85

Iz životopisnih podataka župnika Ivana Tilšara

Zaređen za svećenika u Zagrebu 15. 7. 1945. Od kolovoza 1946 .do travnja 1956. upravitelj kasnije do travnja 1960. Onda odlazi na studij godine 1960. u Rim u zavodu sv. Jeronima svršio fakultet crkvenog prava na Lateranskom sveučilištu, onda je doktorirao na disertaciji o udjelu naših biskupa na stvaranju dekreta tridentinskog koncila posebno obzirom na rezidenciju, God. 1960. vraća se u Zagreb i u svibnju iste godine postaje upravitelj župe u Gor. Bogićevcima, ondje ostaje do kolovoza

1964. Tada dolazi u Zagreb, postaje aktuar i bilježnik nadb. duhovnog stola, onda kancelar i početkom 1969š imenovan kanonikom.

Nakon što je Ivan Tilšar 5. travnja 1956. napustio našu zemlju poslali su poglavari na zamjenu u čaglinsku župu isusovca o. Antu Katalinića. Na toj je župi ostao tri i pol mjeseca. O. Katalinić je u spomenici župe zabilježio najprije panegirik u čast prošloga rada Tilšarova na ovoj župi i njezin vjerski i duhovni život a onda je prikazao sve što je on sam u vrijeme zamjene na ovoj župi uradio. Katalinić je postavio pitanje ,kako je on uspio da poveća uspjehe u svojem radu oko zavidnog napretka u obnovi vjerskog života pa na to pitanje odgovara doslovno: »To je bila očita pomoć Bl. Djevice Marije«. Za svako smo se otvorenje kapelica (u Kneževcu i Zdenkovcu) utekli devetnicom Mariji, večernjica, blagoslov s Presvetim, sva su školska djeca u tu svrhu pristupila sv. pričesti. Jedne nedjelje smo u crkvi na oltaru izložili na javno časćenje sliku Majke Božje da nam pomogne otvoriti crkvicu Njoj na čast. U šutnji i brzini smo radili. Najednom je pukao glas: Kneževac ima kapelicu. Ona je svečano blagoslovljena 31. svibnja ,na dan novog blagdana Marije Kraljice .Bila je to prva kapelica u Hrvatskoj posvećena novom naslovu na koji je tek ove, 1956. godine služena u čitavoj Crkvi prvi put vlastita sv. misa. Uz Katalinića posveti je asistirao i ruševački župnik Fabijan Bareta. Tako je nastala i povećana kapelica i u Zdenkovcu koja je posvećena Bezgrješnom Srcu Marijinu na Ilinje 1956. dočim je prva sv. misa čitana 24. VI 1956. Kod tih svečanosti bilo je do 400 vjernika prisutnih. Ove kapelice su mnogo značile za onaj kraj triju sela: Kneževaca, Vlatkovca i Zdenkovca. Kako se nije moglo održavati vjerska pouka u zvonicima, to su ove kapelice bile nove prostorije koje su primale pod svoje svodove djecu da u njima budu poučena o Riječi Božjoj. Tako se ustrajno počelo širiti štovanje Majke Božje, koje je počelo jenjavati prije togą i prijetilo čak i apostazijom. Marija je spriječila otpad: Cunctas haereses sola interemisti! Nisu se obnovila ta tri sela, obnovila se cijela čaglinska župa. Marija je dijelila mnoge duhovne milosti ali je pružala svoju pomoćnicu ruku i u pitanju zemaljskih dobara. S oltara je vapio o. Katalinić: Molite se Mariji i neće biti tuče. I dok je sva okolica Čaglina i Ruševa gdje se mole Mariji, ostala pošteđena ,ostali su krajevi stradali. Zato o. Katalinić preporuča svojim nasljednicima, da

se utječu Mariji i kad dođe do otvorenja kapelice u Vlatkovcu da i ona bude posvećena Mariji i da ovo Troselje pretvore u Marijono prošteništе.

U ono je vrijeme bila u župi krizma. U Kneževcu je ležala bolesnica djevojčica Anica Mrva. Ona je također željela da primi sv. pomazanje krizme. Nadbiskup koađutor Dr Šeper izrazio je želju da vidi Kneževac i da krizma malu bolesnicu. U kuhinji seoske male kuće nadbiskup je krizmao bolesnu djevojčicu ,i njenog djeda 65 godina starog .Nadbiskup je razgovarao s Gabrijelom Plaskurom u čijoj se kućici nalazi kapelica i čija su braća za tu Božju stvar najviše zaslužna.

Od godine 1956. do 1966, godine

Evo što je u župskoj spomenici o svojem desetogodišnjem Župnikovanju zapisao Mirko Miklečić (u izvacima!): Došao je u Čaglin kao varaždinski kapelan. Kao što je prvi župnik Ivan Tilšar gojio crkveno pjevanje i svojom posebnom metodom osposobio nekoliko svirača za sviranje na harmoniju tako se i novi upravitelj Mirko Miklečić dao na posao kako bi crkveno pjevanje bilo na visini .Eto što je on — u izvacima — zabilježio u župskoj spomenici:

Na tlu ove župe je apsolutno nužno triniranje.

Selo Ljeskovica mora svake nedjelje imati sv. misu. Tamo dođu sela Dobra Voda, i Jezero. Otkad imaju svake nedjelje sv. misu dođe ih k misi 4 puta više nego prijašnjih godina.

U župnoj crkvi mora svaku večer biti barem večernja molitva i jednim radnim danom u tjednu sv. misa večernja jer ujutro radi poslova ne idu u crkvu. Velik se broj župljana upisao u bratovštinu Gospe Karmelske naročito djeca. Treba to proširiti na sva sela.

Po Mariji k Isusu.

Hvala ,slava i čast Bl. Djevici Mariji, Majci Božjoj, Kraljici beba i zemlje!

Čaglin 21. VII 1956. o Ante Katalinić D. J.

Vidio 16. VIII 1957. Benić Stjepan dekan v. r.

Prigodom dijelenja sv. Potvrde obavio kanonsku vizitaciju u Čaglinu dne 14 VII 1966. Generalni vikar Dr Josip Lach v. r.

Od 1956 do 1966. godine

U znak dragog sjećanja na ovu dobru župu ostavit ću ovdje ovih par redaka.

U godini 1956. četvorica su svećenika radila ovdje; 1) osnivač dviju područnih kapelica g. Ante Katalinić D. J. 3) svećenik *Stjepan Oskoruš od 12. VII do 7. XI 56. 4) Mirko Miklečić od 7. XI 56 do 4. VII 1966.*

Veoma požrtvovan dušobrižnički rad svojih predšasnika nastojao sam s puno dobre volje i radosti slijediti.

Jer je župa osnivana u teško poratno vrijeme trebalo je koješta prikupljati na misnu odjeću i posuđe, oltarnike itd.

Otplaćivao sam zajam nadb. duh. stolu u Zagrebu za župni stan. i za kapelicu u Zdenkovcu.

E, pa našlo se uvijek poslova i troškova. Recimo: Milanlužani, Ljeskovčani, Zdenkovčani i Kneževčani zatražili križni put — i dobili ga svi.

A novo osnovane kapelice u Zdenkovcu i Kneževcu nisu imale ni oltarića a kam li ruha i slično. Danas imaju i to, doduše skromno ,ali ipak. Ono najnužnije za sv. misu imaju.

»Vrlo važno«! — oltarići njihovi pravljeni su po mom nacrtu (ha, ha, ha,!). Bijedno je to sve i veli: ka sirotinja ali služi Božjoj stvari odlično.

U župnu crkvu postavili smo nove kipove: Srca Isusova, sv. Valentina, bl. Nikolu Tavelića i kip Božjeg groba.

Milanlug je nabavio kipove sv. Josipa i sv. Antuna pustinjaka.

A Kneževcu je zagrebački nadbiskup darovao sliku B D M Kraljice.

Eto, povuci, potegni, malo kupi, malo isprosjači i tako se inventar župe i filijalnih crkvica pomalo množio. Drugačije se nije dalo.

God. 1957. Nadbiskupski duhovni stol (kratica NDS) u Zagrebu promijenio je dan klečanja. Sada je to svetkovina Imena Marijina 12. IX.

Dogovorno s dva najbliža susjeda ruševačkim i zdenkovačkim uredili smo stalne dane za božićnu (sv. Toma apostol 21 XII) i uskrsnu ispovijed (7 žalosti BDM), to je već uhodani datum.

14. srpnja 1961. dijelio je sv. krizmu ovdje biskup dr Josip Lach .Priprema djece za krizmu je velik ali ugodan posao. I 1966, isti je biskup ovdje dijelio sv. krizmu.

Eh, te filijale — a imam ih tri .Naučili ljudi na česte mise po nedjeljama pa sad hajde. pješači.

Imam divne odbornike po svim selima i zaseocima i dobro je to. G. 1962. NDS je odobrio taj »bataljon« odbornka sve po propisma Sinode. I brinu se ti ljudi za svoje crkvice i vole tu brigu. Eto, na primjer.

1.) Onaj kovač odbornik iz Ljeskovice uvijek nešto novo traži i čeprka, hoće neki kip, hoće odijela misna, hoće klupe za starce, novi prozor ,novu ogradu, križni put, crkvu okrečenu za svaki kirvaj — i uspio je taj dobri tutor Adam Krupa.

2.) Ili oni iz Kneževca — tek osnovali kapelicu a već bi htjeli imati sve ko neka katedrala, Franjo Plaskur je napravio oltarić i klupe .Imaju misno odijelo ,misal, obrednik, oltarnike, posuđe. Ali, vječna hvala Gabrišu Plaskur što je iznajmio svoju ljetnu kuhinju u kojoj se vrši sve bogoslužje — Bog mu platio! Ove godine 1966 .kupili smo u Kneževcu gradilište usred sela za buduću kapelicu, ako Bog dade!

3.) Milanlužanski odbornici Balek Antun-čiča, Milan Bolek, Antun Falašta lijepo se brinu za svoju kapelicu imaju sve potrebito za bogoslužje. Uveli su i elektriku u kapelicu godine 1964. Crkvicu drže u uzornom redu.

4.) Župski odbor Stjepan Brkić, Ferdo Krha, Alojz Cabadaj i Stjepan Sarajlić vrijedni su svake pohvale. Crkva je 1959. temeljito omaljana izvana i iznutra, podignuta pričesna ograda, opšiveni su zidovi daskom unaokolo, godine 1962. uvedena je struja (dalekovod), nabavljeno je posuđe, misno ruho, oltarnici, jaslice ,kipovi, sagrađena škarpa i stepenište pred crkvom, otplaćen sav zajam za župski stan itd.

Da, ti ljudi — ti dobri crkveni tutori ponijeli su najveći dio brige i truda za uzrast ove župe. I kao vjernici uzor su suseljanima i od njih veoma poštovani,

Nova žuza — Zdenkovac

Godine 1958. osnovana je u našoj filijali Zdenkovcu nova župa Gospe Lurdske. Novoj su župi pripojena tada ova naša

sela: Stari Zdenkovac, Novi Zdenkovac, Vlatkovac, Mokreš i Polubaša. Sada župa Čaglin broji 1737 katolika.

Mlađi svijet seli u gradove na rad, u zanate, na školovanje. Osobito ih puno odlazi u Požegu, Osijek, Slav. Brod, Zagreb itd.

Ali i doseljuju novi župljani uglavnom iz Like i Bosne.

Što se kaže o vjerskom životu ovdje? Ima dosta psovke, pijanstva, svađe, priredbi, plesova, kina, rastava braka, nevjenčanih, rada po nedjeljama itd. A malo dobra. Malo ih je koji redovito polaze sv. misu nedjeljom. Sv. ispovjed i pričest se ne obavlja u dovoljnom broju. Roditelji zanemaruju vjerski odgoj svoje djece. Malo se čita vjerska štampa.

Ipak nešto utješno: ova naša župa ima dva sjemeništarca na Šalati i jednog klerika u Družbi Isusovoj hvala dobrom Bogu na toj milosti. Ženskih duhovnih zvanja nema.

Eto, ono što je ovdje dobrog svijeta to je dobro ko kruh. Draga župa Čaglin! 31. VII. 1966.

Eto, u 10. godini službe tebi, ostavljam Te nažalost praznu. Bila si moj ljubljeni prvijenac i zato mila i nikad zaboravljena. Oprosti mi sve nedostatke, sablazni, sve nevaljano. Ipak želio sam Ti dati sebe i svoje najbolje godine života. Možda sam i dao — Bog vidi. Želim, draga župo, da ne ostaneš dugo i nikad bez duhovnog vođe. Ja sam se uvjerio da ga ti trebaš i želiš. Neka mi Bog dobri oprosti sve slabosti u službi ovdje. neka mi oproste i nezaboravni vjernici. A tebe drada čaglinska župe molim i zaklinjem da nikad ne zadaziš ono najvrednije u životu pojedinaca i naroda Kristovu vjeru i domovinu Hrvatsku, Neka se i u tebi draga župo čaglinska prenese oni ideali iz naraštaja u naraštaj, do zadnjeg Čaglinca i župljana ove župe. Neka te Bog blagoslovi i vodi sv. Djevica. Tvoj župnik Mirko Miklečić, v. r.

*

Još u 1958. godini počelo se voditi brigu i nastojanje da se čaglinska župa cijepa i osnuje župa u Zdenkovcu. Poslije svršenog drugog, narodno-oslobodilačkog rata ,naglo se mijenja izgled Čaglina. Poslije rata Čaglin je nekoliko godina bio sijelom Narodnog odbora kotara, s kojim je došlo dosta rukovodilačkog kadra u većem broju odjela u organizaciji kotara s područnim

zaposlenim radnim ljudima. Bilo je tu i političkih ljudi. Čaglin dobiva liječnika i veterinara. ovdje se osnivaju njihove specijalne ambulante. Rađa se velika centralna škola, pa i druge ustanove. U Ljeskovici je otvoren dom staraca, koji postaje poseban problem za župnika. Slobodno im je posjećivati crkvu ali se nitko ne stara da bolesni starci i starice dobiju vjersku utjehu. Na sve ovo počelo je bježanje naroda iz ove župe u gradove. Ljudi sele za zaradom i kruhom. Nestalo je rada po šumama, nestala poduzeća od kojih su ljudi ovoga kraja imali glavni prihod. Razvijanje ugostiteljstva je unosilo dosta borbe i žalosti. Razvijao se alkoholizam. Pored kotara imao je Čaglin i općinu. Pastirski rad na tom terenu postojao je sve teži i unosio je i agilnom župniku i briga i žalosti i pojavu neuspjeha. Župnik je počeo promatrati novi položaj pomalo pesimistički i želio da potraži novo polje rada u vinogradima Gospodnjim. Izabrao si je novo polje rada u Vrbju kod Nove Gradiške. Kraj sveg što je podnio u Čaglinu proveo i doživio i lijepa i dobra dirljivo se oprostio (i pismeno zapisom u Spomenici).

Nepopunjenom čaglinskom župom upravlja privremeno ruševački župnik Kozjak Ivan, i to traje sve do kolovoza god. 1968.

Godina 1968.

Tada bi imenovan za privremenog upravitelja čaglinske (zdenkovačke) župe *Ladislav Sente*. Rodio se u Martincu u Hrvatskom Zagorju. Otac Franjo Sente bio radnik tesar i majka Viktorija r. Mohač. Pučku školu završio je u Sekirištu s odličnim uspjehom, veliku maturu u Dječačkom sjemeništu g. 1958. s vrlo dobrim uspjehom a bogoslovske je nauke diplomirao također s vrlo dobrim uspjehom u Zagrebu g. 1966. Tri godine nakon mlade mise 1965. službovao kao kapelan u Donjoj Zelini te je po odredbi duhovne oblasti došao u Istočnu Slavoniju koja je predaji slovila kao najpasivniji kraj slavonskih župa u Hrvatskoj. Shvatio je, da ići u Zdenkovac znači prihvatiti bez zavjeta život siromaštva.

Slavko Lisičak dovezao ga u Čaglin. Prtljag je ostavio na podu dok se ne preseli u Zdenkovac. Vlč. Horvat nije mogao otići u Čačince jer njegovog pretčasnika nijesu ljudi navodno pustili. Počela je i školska godina. Nisam imao drugoga

posla, čitao sam i upoznavao školsku djecu. Ti su mi dani bili presudni i najdraži. Djeca su upravo letjela u crkvu posebno na vjeronauk ponajviše šesti razred koji je davao ton ostalima. To ga najviše vuklo u Čaglin. Odlučio je zbog djece biti tri dana u Čaglinu. Uvijek su ga tražili, bila da je ili nije kod kuće. Čaglin je imao struju, poštu, pekara, vlak pa je u te dane rješavao bezbroj drugih poslova i u Požegi.

Lijepo se održavala listopadska pobožnost. Ponekad je odlazio u Milanlug i Kneževac, poticao na zajedničku molitvu i sama a iza toga prikazivao filmove.

Svete mise bilo je teško rasporediti da bi se bar donekle udovoljilo zahtjevima i običajima u pojedinim selima. Dok je bio svećenik u Čagilnu i Zdenkovcu, svaki je od njih tada čitao po tri sv. mise nedjeljom i blagdanima. Do Božića 1968. bile su naizmjenice mjesec dana sv. mise u 9 sati a mjesec dana u 11 sati. Poslije podne bi išao svaku drugu nedjelju u Ljeskovicu. Dolazio je i pripremao djecu za liturgiju iduće nedjelje. Za Božić je bio u Čaglinu Josip g. Kunkera. Mnogi su se još dugo sjećati njegove propovjedi.

Godina 1969.

Kad se župnik vratio s tečaja u Zagrebu kući, nastavljena je vjeronaučna obuka kod peći u bivšoj kuhinji. Nije nas smetalo da nas bude u toj maloj prostoriji i do 60. Pjevali smo sve božićne, uskrsne i marijanske pjesme koje se nalaze u pjesmaricama na koru. U proljeće smo okrečili crkvu iznutra i izvana, prozore oblijepili imitacijom obojenog stakla, vrata oličili imitirajući hrastovinu. Malom zvonu izmijenili smo drveni nosač i stavili ga na nove ležajeve pa mu nabavili novo uže. U sakristiji smo popravili krov da ne prokisava i uredili strop. Kad smo očistili crkvu, bilo je to pravo veselje vjernicima koji uistinu vole svoju crkvu, osobito župniku na dan tijelovske procesije. Najzamašniji je bio pothvat održavanja vjeronaučne obuke. O tom govori rječito uspjeh: u čaglinskoj je župi bilo 62 prvopričesnika.

Prigodom krizme obavio je nadbiskup Dr Franjo Kuharić kanonsku vizitaciju.

*

U svojoj knjizi »Stanovništvo Požege i okolice 1700—1950.« koju je izdala naša Akademija 1967. Dr Josip Buturac u poglavlju »Čaglinski kraj« donesao je obilje kulturno povjesnih podataka s bilješkama kod pojedinih mjesta, koje nas vode i u daleku prošlost. Tako nalazimo bilješke kod Čaglina, Milanluga, Latinovca, Nove Lipovice, Draganluga, Gradišta, Duboke, Darkovca, Ljeskovice, Drenovca, Sapne, Sibokovca, Kneževca, Vlatkovca i Zdenkovca, Stojčinovca, Polubaše, Mokreša, Jezera i Dobre Vode. Ti su podaci zanimljivi, otkrivaju nam mnogo naših starina, pitanje naseljavanja tih krajeva itd. Mi ne možemo u ovoj knjižici iscrpsti sve te podatke preko kojih ne možemo šutke preći ali ipak eto bili smo dužni da naše čitaoce na njih upozorimo i uputimo ih, gdje će naći i više pojedinosti.

U župskoj spomenici nalazi se i povijesni pregled čaglinske kapelice.

God. 1702. na groblju u Čaglinu pola sata daleko od sela u šumi blizu Londže ležale su ruševine stare crkve sv. Ivana Krstitelja. One su se vidjele tokom cijelog 18. stoljeća. God. 1730. kraj tih ruševina stajala je drvena kapelica sv. Ivana Krstitelja. Oko g. 1758. ona je prokišavala pa je vizitator zabranio njenu upotrebu za bogoslužje. U to doba su kutjevački isusovci s tamošnjim vlastelinima ishodili da je Čaglin bio pripao župi u Sesvetama pa je sazidana nova i veća kapela s tornjem (1769.) na ostar postavljena slika sv. Alojzija dar isusovaca. Godine 1780. kapela je spala pod ruševačku župu. God. 1804. kapela je obnovljena. Citirana slika nalazi se među dva anđelka a pod njom je slika Majke Božje Čenstohovske. Toliko o prošlosti nekadanje čaglinske kapele. Ove je godine konačno dobio vlastitog upravitelja župe u osobi vlč. g. Dragičević Ivan kojemu želimo mnogo uspjeha i Božjeg blagoslova u radu oko unapređivanja župe na dobro i spas povjerenih mu neumrlih duša.

*

Prof. Dr Ante Messner Spošić u svojemu rukopisnom djelu *»Požeška županija«* piše o Čaglinu ovo: Znatnije mjesto je

Čaglin na željeznici i cesti Pleternica — Našice. On je željeznička postaja i za Ruševo. U srednjem vijeku bio je znatnije mjesto s kaštelom i gradom pod imenom Possessio Cheglyn, CHEGLY, Czeglen i t. d. u posjedu Bekefija veličko-čaglinskih. U Čaglinu su bile dvije plemićke kurije (dvorca) s više zgrada i 44 kmetska naselja. U mjestu je bila crkva, kojoj su se još 1702. g. vidjeli temelji. Za i poslije Turaka ostali su katolici, spahija im bio Lakić u Lakušju. Poslije Turaka pojačao je novi vlastelin biskup Babić broj stanovnika katolicima iz Bosne a naselilo se u novije doba i stranaca.

Isti je pisac u tom svojem rukopisnom djelu opisao u podnaslovu pod Bektežom tako reći o svakom selu i zaselku čaglinskog kraja podosta zanimivih podataka. Kako ovom radu nije zadatak da prikažemo mnoge detalje koji su izvan okvira prikaza o vjerskom životu ovoga kraja, to ostavljamo taj materijal drugim piscima koji će ga moći obraditi ili se njim koristiti ocjenivši taj materijal kritičnije.

II. Župa u Zdenkovcu

Upravitelji čaglinske i ruševačke župe zamolili su i u djelo priveli svoju namjeru da se osnuje župa u Zdenkovcu. Za tu zamisao predobili su i dekana našičkog vlč. g. Miju Bestića, tada župnika u Podgoraču kao i dekana požeškog dekanata vlč. g. Stjepana Benića župnika u Jakšiću. Ideju o osnivanju župe u Zdenkovcu prihvatio je i nadbiskupski duhovni stol u Zagrebu. Zamisli se toj pridružio i župni ured u Našicama, koju su vodili oci franjevci u našičkom franjevačkom samostanu.

Bila je stogodišnjica lurdskih ukazanja! Nadbiskupu dru Franji Šeperu dopala se ideja da upravo u toj jubilarnoj godini — 1958 — osnuje župu u čast Ukazanja Majke Božje Lurdske. Tako je dekret o osnutku te župe potpisao generalni vikar zagrebačke nadbiskupije dr Stjepan Bakšić. Tako je župa Zdenkovac stvarno počela postojati 5. listopada 1958. Na taj je dan došao u Zdenkovac sam nadbiskup Dr Franjo Šeper u pratnji general. vikara dra Stjepana Bakšića, uz veliko mnoštvo vjernika blagoslovio malu bogomolju, koja će služiti za župnu crkvu te predao župu mladomisniku *Stjepanu Ilijaš, koji je na taj način postao prvim upraviteljem župe.*

Nova je župa nastala dismembracijom čaglinske župe, od koje je novoj župi pripalo selo Vlatkovac, Stari i Novi Zden-

kovac, Mokreš, Polubaša, od našičke župe sela Granice i Rozmajerovac sa zaseocima Branjevina, Crna Klada, Fabrika, Ranopaša, Sapna, Staro Selo, Vignjište. Na području župe nalazi se i selo Sibokovac s pravoslavnim stanovništvom. Sva su ta

Kardinal nadbiskup Dr. Franjo Šeper

sela bila nekoč periferija dotadanjih župa. One nisu ni izdaleka osjećale koliko su im bila privržena ta najudaljenija sela, koja sa tim svojim ranijim župama nisu imala mnogo zajedničkog osim siromaštva, udaljenosti i neprohodnih prtenih puteva. Najmanje su bila poznata sela Granica i okolina te Rozmajerovac. Ta su sela pripadala našičkoj župi i općini u Našicama. Zbog

toga oni koji su opisivali požešku kotlinu nisu ih ni spominjali a koji su opet opisivali povijest Našica, jedva bi i spomenuli Granice. O. Srećko Majstorović u knjizi Našice kroz 700 godina Granice u župi sv. Martina str. 27 i str. 9 »da se u Zapisima požeškog Kaptola spominje g. 1367. velika cesta, (spominje je i Dr Ante Messner Sporšić) koja vodi između Našica i Granica. U Granicama je kapela posvećena rođenju B. Dj. Marije. Ne pamti se kad je sagrađena. Po nekoj predaji ljudi pripovijedaju, da su našli kapelu šindrom pokrivenu i zapuštenu.

U Granice se počeli naseljavati 1921. god. Zagorci iz Bednje i Jasenja. Najveća im je bila radost što su imali zemlje do mile volje. Stari Štef Ranogajec zvani »Brko« kaže da mu se teško odijeliti od Granica. Kad se sjeti kako je teškom mukom to stekao, što posjeduje i kako je nekad bio svega željan a sada ničega. Teško mu je otići u Našice ma da ima mogućnosti i pita se zašto bi se selili? Po najnovijem popisu stanovništva od 1972. g. u Granicama i Polubaši ima 113 kuća i 430 stanovnika. Granicama se pribrajaju zaseoci Fabrika, Staro selo, Stupčić, Vignjište, Jezero, Branjevina, Crna Klada, Salaš i Ranopaša. S Granicama je povezan i Rozmajerovac. Tu ima dvadesetak kuća doseljenika (iz Poljske) ali svi se osjećaju Hrvati katolici. Osim lijepe kapele u Granicama ima i osmogodišnja škola s diplomiranim nastavničkim kadrom. Budući da su zaseoci koje smo gore nabrojili rasijani po obroncima Krndije to u selu Branjevina ima posebna četverogodišnja škola za udaljenije te zaseoke. Kad padne kiša u Rozmajerovac se gotovo drugačije ne može doći nego pješke ili u čizmama. Jasno je da onamo još nije stigla električna struja a kuće su pokrivene slamom. U mnogim kućama ima sitne djece i ljudi su vrlo gostoljubivi. Ni s jedne strane nemaju pravog izlaza a ni čestitog mosta preko Lonđe. U ta sela rijetko tko dolazi: poreznici i svećenik. Još prije pet šest godina bujalo je od omladine i veselog tarabana. Od svih strana bujalo je od omladine i svake je subote bila zabava a crkva je odjekivala veselom pjesmom. Od osnutka župe do uključivo 1972. rođeno je u ovoj župi 575 djece: 1958. od 5. X. rođeno 12, godine 1959. 55, godine 1960. 60, godine 1961. 43, godine 1962. 69, godine 1963. 37, godine 1964. 53, godine 1965. 36, goidne 1966. 38, godine 1967. 34, godine 1968. 42, godine 1969. 33, godine 1970. 17, godine 1971. 21, godine 1972. 23. vjenčano u istom razdoblju 211 pari, po katoličkom obredu sahranjeno 253 pokojnika.

Prvi zdenkovački župnik bio je vlč. Stjepan Ilijaš. Čovjek vrlo odlučan i strogog života. Doveo je u župu sestre Sv. Križa, koje su bile domaćice, vodile uzorno pjevanje s mladim ženama i djevojkama. Ilijaš je osim u Granicama redovito služio sv. misu i u Imrijevcima. Mnogo se trudio oko uređenja crkve, i gospodarskih zgrada. Njegove žipovisne propovjedi i uvijek vedru narav u ovoj pustinji nikada nećemo zaboraviti. Službovao je ovdje četiri godine.

Stjepana Ilijaša naslijedio je *Alojzije Domislavić.* Rođen u Sv. Iliji 6. travnja 1934. Nastavio je usavršavanjem crkvenog pjevanja. Dotjerao župni stan. Iza potresa renovirao (obnovio) kapele u Granicama i Imrevcima. Posebno je rado zalazio u Granice, gdje je iza Filipa Gajskoga ostao u najljepšoj uspomeni. Mnogu je kuću sirotinjsku pomagao toplim odijelom. Čak je išao u Njemačku odakle je opskrbio sve kapele lijepim misnim rukom a posebno Zdenkovac.

Iza njega došao je iz školskih klupa mladi svećenik Josip Horvat rodom iz Nedelišća, zaređen 1964. god. Službu je nastupio 1965. i ostao tri godine. Bio je izvrstan nogometaš, ra-

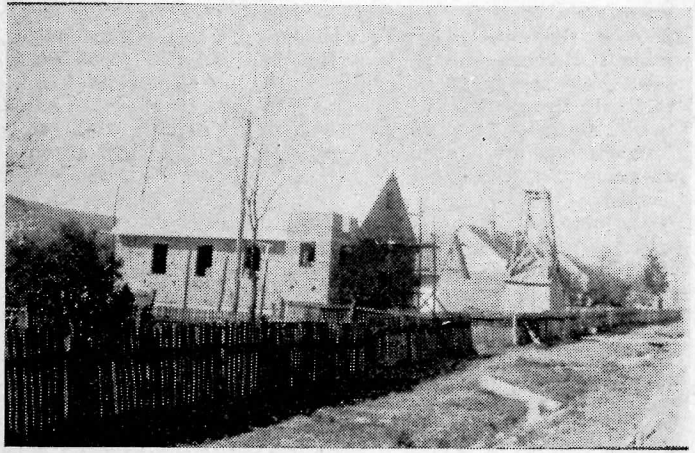

Župna crkva Gospe Lurdske u Zdenkovcu u gradnji

Kapela Rođenja Majke Božje u Granicama

do je igrao s dečkima u punoj formi te su pobjeđivali ostala sela. Omladina je u njemu nalazila svog iskrenog prijatelja. Vjeronauk je držao na zamjerno visini. Njegovi sadanji najmlađi prvopričesnici sada su u osmom razredu. Kad dođe k nama na crkveni god rado ga okruže kao da je i sada među nama. I on se mnogo zalagao za unapređivanje filijala.

Sadašnji upravitelj župe *Ladislav Sente* od 27. kolovoza 1968. upravlja župom u Čaglinu i Zdenkovcu. To je prostorno veliko prostrano područje s često neprohodnim cestama od Našica do susjedne đakovačke biskupije prema Slobodnoj Vlasti i djelomično u planinskom području Krndije. Mnogo se trudio da ovlada tim golemim prostranstvom koliko je to najviše bilo

moguće. Počeo je s gradnjom crkve u Zdenkovcu. Dosta sela ovoga kraja (i manja) imaju svoje kapele samo zdenkovačka župna crkva svake je godine sve trošnija seoska kuća. Godine 1868. dolazi u Zdenkovac električna struja. Godine 1970. ljudi sve masovnije odlaze na rad u inozemstvo (Njemačku). Selo se mnogo izmijenilo. Svatko sebi uređuje kuću. Uz pomoć prijašnjih župnika i nekih crkvenih poglavara počelo se graditi. Ljudi se sa svojim skromnim mogućnostima vrlo lijepo odazivaju. Mnoge djevojke i mladići pokazivali su župniku krvave ruke od dodavanja cigle kod gradnje. Tako se pomalo došlo do krova. Ako je po volji Božjoj i na čast Bl. Djevice Marije nadamo se da će nam crkva skoro biti gotova.

Pred korismu 1972. došao je u župu o. Ante Katalinić, prvi inspirator gradnje zdenkovačke bogomolje u čast Marijinu, držao je duhovnu obnovu i uzradovao se vidjevši Marijino djelo.

U selu Rozmajerovcu ima sada oko 20 kuća. Ljudi govore da su doselili iz Poljske prije stotinjak godina. Osjećaju se kao Hrvati, imaju mnogo djece. Svećenike primaju s ljubavlju. Sve što je mlađeg seli u gradove osim sirotinje koja se bori za kruh svagdanji i u miru pošteno živi. Vlč. g. Kunkera pronašao je ostatke kršćanske crkve a ljudi se sjećaju temelja koji je razgrađen. Veoma svečano slave sv. Florijana. Zanimiva su u Rozmajerovcu prezimena stanovnika: Kolbas, Bocor, Grgurić, Paulus, Kadleček, Kračun, Jedinak, Ziška, Zubaj, Dunković, Mirosavljević Čatić i dr.

Vrela i literatura

Župske spomenice Čaglina i Zdenkovca

Naše župe Požeškoga kraja

Buturac, Stanovništvo Požege i okolice, Zagreb 1967.

Majstorović, Našice kroz sedamsto godina, Slav. Brod 1973.

Dr Ante Messner Sporšić, Požeška županija, rukovip.

POSMRTNI GOVOR ŽUPNIKU PREČ. FRANJI PIPINIĆU

Prečasni gosp. Franjo Pipinić, začasni kanonik zagrebačkog Kaptola, dekan požeškog dekanata, župnik u Požegi 36 godina, umirovljen kao takav prije dvije godine i četiri mjeseca, leži sada ovdje pred nama mrtav. Blago je preminuo prošlog petka u 2 sata poslije podne, navršivši 81. godinu života i jedan mjesec, a svjestan do zadnjeg časa.

Potpuno je jasno, da se život čovjeka izvanredne intelektualne snage i vrlo jake psihološke konstrukcije, koji se ižarivao 81 godinu, ne može obuhvatiti u nekoliko napisanih redaka ili stranica. Zato je sve ono, što će se danas o pokojniku reći, samo djelomično i istrgano.

Kao njegov nekadašnji kapelan, a kasnije nasljednik, želio bih kazati nešto o njemu kao svećeniku i župniku.

Pokojnik je bio prvenstveno svećenik: djelitelj Božjih tajna. Njegov svećenički život trajao je 59 godina. Tokom svega toga vremena službovao je u Slavoniji, dijelom u Podravskoj Slavoniji, a u rodnom gradu Požegi bio je 36 godina župnik, a dvije godine u mirovini. Prije dolaska u Požegu, 12 godina bio je čuvar svetišta u Voćinu.

U svem svome svećeničkom djelovanju posebno se cijela života isticao kao izvanredni pučki propovijednik, tako da je

on u ovome kraju najveći pučki govornik. Propovijedao je vrlo rado, lagano i neumorno. Od Save do Drave u Slavoniji nema župe, gdje nije propovijedao, a negdje i često. Župnici bi ga rado pozivali, a on bi se još radije odazivao. Njegov lagani način izražavanja, krasna dikcija, izvrsna memorija, sonorni glas, posebna sposobnost uživljavanja, sve su to bile tek neke od glavnih prednosti, po kojima je mogao silno utjecati na slušateljstvo, a znao bi ga ne rijetko ganuti do obilnih suza. Uz to je mnogo čitao cijeli život redovito do u kasne noćne sate (pa je vjerojatno i radi toga na kraju izgubio potpunoma vid), neprestano je iz bliza promatrao život na bezbroju potresnih pozitivnih i negativnih primjera, proživio je dva svjetska rata, a sve mu je to pružilo materijal za njegove bezbrojne propovijedi. »Da sam ja mogao pisati svoje propovijedi, rekao mi je, bila bi to čitava biblioteka«. Zadnju je propovijed, ali već oslabljenim glasom izrekao u Mihaljevcima prije 8 mjeseci, kod blagoslova obnovljene crkve.

Tako je pokojni župnik Pipinić postao svojevrstan pojam propovijedanja i propovjednika u ovom kraju Slavonije.

I kad je prije dvije godine i 4 mjeseca stupio u stanje mira, nije on mirovao. Nije mogao sam čitati, što ga je vrlo boljelo, drugi su mu čitali, osobito spomenice nekih naših župa, on bi sve zadržavao u svojoj izvanrednoj memoriji, onda bi diktirao u pero i tako su otisnuti zadnji brojevi knjižica »Naše župe požeškoga kraja«, a to je uglavnom njegovo djelo. Cijeli život, uza sav naporni i mnogostruki posao na teškim župama, našao je vremena za pisanje, pa je surađivao u glasnicima i u izdanjima sv. Jeronima, a sada sv. Ćirila i Metoda. I u kalendaru Danici ove godine, nalazi se i njegova suradnja. Znao mi je reći: mislio sam, kad budem u miru, radit ću u kancelariji, a šteta, što ne vidim, pa ne mogu«. Radio je do kraja, ali u zadnje vrijeme je rad sve više ustupao mjesto molitvi, osobito još ovoga mjeseca na početku, za vrijeme misija u našoj župi. I tako je bio neumorni radnik cijela života na njivi Gospodnjoj.

A njegova svećenička služba? Uvijek ju je najozbiljnije shvaćao i revno vršio. Posjedovao je divno zdravlje i snagu. I iskoristio je sve to na slavu Božju. Kad je trebalo vršiti svećeničku službu, uvijek je bio pripravan. Bio je neumoran i kao ispovijednik, a posebno je volio pohađati bolesnike. Svećenička služba mu je bila velika svetinja.

A možemo li uopće i pomisliti na neku statistiku onih, koje je u toku svog svećeničkog života krstio, vjenčao ili sprovodio? Kolike je krstio i vjenčao po noći u neko gluho doba? Koliku je djecu poučio, vodio k prvoj sv. Pričesti, sv. Potvrdi? Tko to može znati, ili izbrojiti? A s kolikim je ljudima razgovarao, kolike na dobro savjetovao? To je čitava vojska ljudi za tolikih godina.

A njegov osobni svećenički život?

Kad je pokojnik prije 9 godina slavio svoj »Zlatni jubilej«, 50. god. misništva, jedan mu je bivši kapelan napisao ovakovo pismo: »Dragi jubilarče i svečaru, tri su mi se Vaše vrline duboko urezale u sjećanje od onoga doba, kad sam bio kod Vas. Prvo, Vaša jednostavnost, siromaštvo, drugo Vaša neumorna radinost i treće Vaša gostoljubivost, osobito prema svećenicima«. I doista, da dođemo sada u njegovu sobu, gdje je živio i umro, kakova jednostavnost, gotovo siromaštvo. Stari, davni, već trošni namještaj. A što znači u vremenima, kakova su današnja 36 godina voditi ovakovu župu, kakova je Požega, koja imade 20 sela unaokolo, Požegu staru i još sada novu. Svršavati samo one najvažnije poslove, znači biti u neprestanom pogonu od jutra do mraka, a koliko puta i noću. A do prije koju godinu nije nikad ložio u spavaćoj sobi. Samo izvanredno jaka kondicija njegove očeličene osobe, mogla je sve to izdržati tokom tolikih godina. Imao je srca za sirotinju, a posebno je bio gostoljubiv prema svećenicima. Kad bi mu se svratio svećenik, uvijek bi ga zadržao na hrani, a kad bi koji došao u grad, a nije došao k njemu, ne bi mu bilo pravo. Siromaštvo, radinost i gostoljubivost bile su pokojnikove trajne vrline. Koliko se Božje milosti i istine prelijalo u bezbrojne ljudske duše po njegovu svećeničkom djelovanju, nitko na zemlji ne može znati. Ali ono, što možemo slutiti, nešto je veličanstveno. I može se reći, da je osoba župnika Franje Pipinića dala jedan posebni biljeg, koji se neće dugo izbrisati, ovome doba, u ovome kraju. Od veličanstvenog Euharistijskog kongresa u Požegi prije drugog rata, koji je on pokrenuo i organizirao, pa sve do izgradnje novih crkvi u župi: Bankovcima, Vidovcima, Novoj Lipi i Mihaljevcima u ovo zadnje vrijeme, što je sve bila njegova inicijativa, koliko bi se svega toga još moglo nabrojiti? Tko bi mogao obuhvatiti i u općenitim obrisima uspjehe ovakova plodna i radina života?

A kakovu je plaću dobio za svoj život i rad? Pored nesumnjivo bez brojnih časova duboke, tihe, velike i upravo nebeske radosti u uzvišenom svećeničkom životu, koji sam Gospodin Bog jedino On daje svojim izabranicima, jer inače ne bi nikako ni mogli izdržati teški teret života, proživio je i premnoge prave golgotske časove poniženja i sramote.

Još prije kojih 25 godina, kad sam bio kapelan pokojnog župnika, znao bi mi ponekad davati savjete za život iz svoga bogatog životnog iskustva. Jednom zgodom u to doba, sjećam se dobro, govorio mi je: »Kad budete stariji, doživjet ćete sigurno i vi, da će vas možda oni kojima ste učinili najveće dobro i od kojih se ne biste nikada nadali, najcrnije oklevetati i nabaciti na vas neshvatljive izmišljotine. Kao na Isusa. A tad će trebati stisnuti zube i trpjeti kao raspeti Isus«. U njegovim očima, koje su sada tako spokojno sklopljene, pojavile su se tada suze, koje nisu ispale, nego su ostale u očima. Onda sam još bio premalo iskusan, da bih shvatio domet njegovih riječi, ali sada znadem, da je govorio iz gorkog i teškog vlastitog iskustva. Ali, od prekjučer sva zemaljska njegova patnja jest nepovratna prošlost. Župnik Pipinić prebiva u novoj stvarnosti. Ne želim ga ovim kanonizirati. Bio je izvanredan čovjek; ali samo čovjek. A čovjeku je vlastito, što je ljudsko. I što ćemo sada? Razviti njegovu oporuku. Ali ne oporuku materijalnog posjeda, jer pristojna, ali jednostavna njegova kućica ne znači nikakovo posebno bogatstvo, iako je po koji bijednik upro prst i na to, nego mislimo duhovnu oporuku jednog velikog životnog primjera, jednog života, koji je bio protkan vjerom, od početka do kraja isprepleten teškom, neumoljivom, neprestanom borbom za ideal dobra u čovjeku, oporuku ljubavi prema Bogu i bližnjemu, što je konačno zajednički nazivnik svih akcija pokojnikova života.

Dragi pokojni župniče i predčasniče! Srdačna ti hvala za tu oporuku, za tu tako lijepu baštinu, koju si ostavio svima nama, sada, kad se dijelimo. Unatoč svega, što si prepatio u svom rodnom gradu Požegi, Ti si Požegu ljubio. U njoj je prošlo tvoje djetinjstvo, glavni dio tvoga rada i života i tvoja starost i smrt. Ne samo, da si u njoj živio i umro, nego si i za nju živio i umro. Ona će Ti još malo dati i slatki počinak, tihi san za sudnji dan. I tamo s brežuljka groblja sv. Elizabete, od obiteljskog groba, u kojem ćeš, dragi pokojniče, počivati, blizu svoga milog prijatelja Šandora Gahsa, svećenika, sveuč.

profesora, etnologa svjetskoga glasa. To je mjesto u visini tornja Tvoje sv. Terezije, koju si sada zadnji puta pohodio, nakon što si se u njoj za Boga i duše iscrpio, odanle se nazrijeva i Tvoj dragi Primorski sokak, u kojem si se rodio i umro, puca pogled na Tvoju ljubljenu Požegu, i tamo daleko na dio »Šijačije«, »Paurije«, naše »Zlatne doline« s njezinim selima i zaseocima, koji su u nekoj smrtnoj sjeni, zbog čega te srce uvijek boljelo.

Mi se molimo sada, da Tvoja duša uđe što prije u blaženi zagrljaj vječne ljubavi Trojstvenog Božanstva, a da Tvoja dosadašnja molitva i patnja postane vječni Aleluja jednog vječno »mladog« Uskrsa, koji nam je danas svanuo. A Tvoj grob na brežuljku neka bude kao grad na gori, koji se ne može sakriti i svijeća na svećnjaku za sve one, koji su Te poznavali, koji su Te ljubili, koje si ljubio, za koje si živio i umro. Čuvaj nas i u vječnosti u svom srcu, do dana, kad Te budemo slijedili na ovakovom putu.

I još sada u ime svoje osobno, u ime svih prisutnih svećenika, u ime svih župljana, neka Ti je srdačna i topla hvala za sve učinjeno dobro, u ime onih, koji su Te razumijeli i koji nisu.

Uskrsli Spasitelj, koji Te je vodio dugim i teškim Tvojim križnim putem, neka Ti bude neizmjerna plaća u veličanstvu Svog vječnog Uskrsa.

Slav. Požega, 29. travnja 1973.

Župnik Josip Dumić

»ISUS Krist jučer i danas i uvijek isti«. Sv. Pavao u poslanici Hebrejima, gl. 13, red 8.

VIJESTI IZ NAŠIH ŽUPA

P O Ž E G A

Jubilej župne crkve sv. Terezije.

Godina 1973. godina je jubileja župne crkve sv. Terezija u Slav. Požegi :prije 210 godina, 24. srpnja 1763. godine posvetio ju je tadašnji zagrebački biskup Franjo Thauszy, koji je darovao crkvi glavni oltar i prekrasnu propovjedaonicu u baroknom stilu u kojemu je i cijela crkva građena.

Naša župna crkva posvećena je sv. Tereziji Avilskoj, koja je po sv. Ocu Pavlu 27. listopada 1967. proglašena za prvu ženu naučiteljicu Crkve.

U spomen jubileja naše župne crkve bila je prva misijska obiteljska obnova od 1. do 8. travnja. Voditelj je bio o. Petar Bulat a uz sudjelovanje drugih svećenika i većeg broja lajika, među kojima je bio i jedan liječnik. Predavanja su bila praćena filmovima. Na toj je obnovi bio izveden poseban program za mlade, koji su na njih dolazili u zapaženom broju.

Smrt i sahrana župnika Franje Pipinića

27. travnja o. g. preminuo je dugogodišnji požeški župnik preč. Franjo Pipinić, začasni kanonik a požeški župnik u 81. godini života. Svećenik je bio 59 godina a požeški župnik 36 godina. Njegov rad ostavio je duboke tragove na mnoge generacije. Bio je najveći pučki propovjednik ovoga kraja i čitave Slavonije Bio je i pučki pisac i kao takav poznat u širokim narodnim slojevima .Narod ga je ispratio u iznimno velikom broju a sprovod je vodio preuzv. .g. nadbiskup dr Franjo Kuharić. U njegov spomen održano je više govora u crkvi prilikom zadušnica i na grobu kod sv. Elizabete u blizini pokojnih roditelja. Govorili su svećenici Stjepan Petrović iz Buka, paroh ovdašnje pravoslavne crkve proto Đorđe Janošević, Mira Vincijanovi ći Dr Đuro Kuntarić. U crkvi je služio svečani rekvijem naš nadbiskup i održao propovjed a posebno je govorio i pokojnikov nasljednik na župskoj stolici preč. g. Josip Dumić.

Na sprovodu je sudjelovalo preko 5000 ljudi iz grada te bliže i dalje okolice i domovine. Na Dušni dan postavljen mu je jednostavni lijepi nadgrobni spomenik. P. u. m. Božjem. Pokojnog se župnika sjećalo u župnoj crkvi dugi niz nedjelja i mjeseci molitvama za pokoj njegove duše.

Proslava završetka jubilarne godine župne crkve. Nadbiskup dr Franjo Kuharić u Požegi. Obnovljen crkveni sat.

Završetak godine jubileja župne crkve bio je na blagdan sv. Terezije 15. listopada. Od 7. do 15. listopada obavljala se devetnica na čast svetice koju je vodio poznati pučki misionar monsinjor Petar Pajić iz banjalučke biskupije. To je bilo vrijeme u brojnim poljoprivrednim poslovima pa je odaziv na duhovna obnovu bio primjeren okolnostima. Unatoč toga ova je duhovna obnova dobro došla svima koji su joj pribivali.

Na sam blagdan sv. Terezije pontificirao je službu Božju naš nadbiskup Dr Franjo Kuharić, koji je održao i propovjed u čast prve žene naučiteljice Crkve sv. Terezije. Nadbiskup je tom prilikom blagoslovio novi toranjski sat, koji od tada izbija satove i pokazuje vrijeme. *Tako je nakon više godina, upravo nekoliko decenija, obnovljena stara kulturna baština našega grada i župe.*

Župska zvona na električni pogon.

Na blagdan sv. Nikole Tavelića 14. studena počela su naša zvona automatskim zvonjenjem navještavati i Anđeo Gospodnji u jutro, podne i uvečer. Strojevi za pogon toga uređaja nabavljeni su u Austriji od tvrtke Grassmayr. Tako je uspješno i konačno riješeno bolno pitanje zvonara, koga župna crkva nije imala godinama.

Dva zlatna pira

Ove su godine u našoj župi proslavljena dva zlatna pira. 1. srpnja proslovio je bračni par Pero Pažin Aleksić sa suprugom

Cvijetom rod. Bošković u Turniću svoju 50 godišnjicu. U svom su braku imali 7 djece (dvoje umrlo) i 13 unučadi. Stari Pero Pažin svaki dan moli krunicu za sv. Oca!

Dne 18. kolovoza proslavili su u Požegi zlatni pir prof. Ljubo Kuntarić sa suprugom Olgom Petelka, učiteljicom. Danas su oboje već u mirovini. U braku su imali jednoga sina i dvije kćerke. Sada se uz djecu oko djeda i bake sabire osmero unučadi.

Oba zlatna pira pribivali su svečanim sv. misama u našoj župi. Jednima i drugima želimo još dugo dobro zdravlje i obilje milosti Božje, njima i njihovu potomstvu.

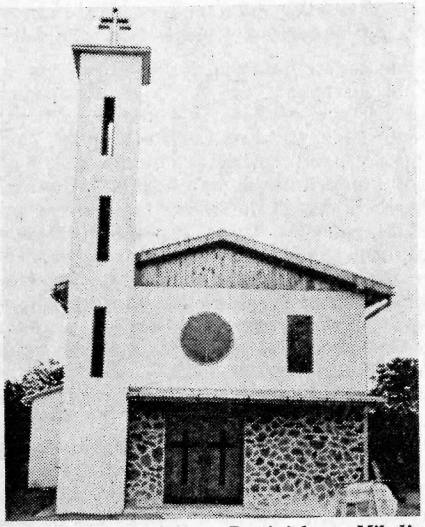

Obnovljena kapela sv. Antuna Pustinjaka u Mihaljevcima

Voćinska procesija . Na Stjepanje 20. VIII pješačka a 21. VIII. autobusom krenule su u Voćin Majci Božjoj. Iz grada i okolice krenulo je veći broj autobusa tako da se na ovom požeškom voćinskom proštenju našlo do 3000 hodočasnika.

Tako se iz godine u godinu nastavlja i podržava stara tradicija. Hodočasnici su se veselo iznenadili kad su ugledali obnovljeni toranj kao i postavljenu željeznu krovnu konstrukciju koju su darovali Gradišćanski Hrvati. Jednako im je bilo drago što je hodočasničkoj svečanosti pribivao i konstruktor ove čelične konstrukcije g. Ernest Kulović, koji je željezno kovište i montirao i pribivao hodočašću.

Blagoslov kapele sv. Antuna Pustinjaka u Mihaljevcima

14. listopada o. g. posjetio je Mihaljevce u našoj požeškoj filijali nadbiskup dr Franjo Kuharić. On je toga dana održao svečani pontifikal s propovjedi i blagoslovio novu fresku sliku, sv. Antuna Pustinjaka. Ovu je krasnu umjetničku sliku naslikao u obliku freske poznati *akademski slikar Ivo Rezek iz Zagreba.* On je na toj slici radio nekoliko mjeseci .Umjetnik slikar u toj je sliki pokazao svoju intuiciju i snagu zrelog umjetničkog stvaranja. To djelo imade trajnu umjetničku vrijednost, slika je zanimiva i kao umjetnčko dijelo, privlačiva izrađena po tehnici dvanaestog stoljeća. Ona je značajna i radi toga što je kao takva izrasla upravo u ovoj vrjednoti. Časnom starini majstoru svaka čast. Bit će svakako na ponos Mihaljevcima i ovome kraju.

Toga poslijepodneva nadbiskup Kuharić posjetio još i Voćin, u kome vlč. Franjo Bosnar, upravitelj voćinske župe vodi brigu oko obnove župne crkve.

P L E T E R N I C A

Ove godine smo u Pleternici imali pune ruke posla na duhovnom i materijalnom polju.

Na duhovnom polju:

1. U mjesecu veljači 1973. od 18—24. župnik je držao kao i svake godine duhovne vježbe za selo Koprivnicu kojima su prisustvovali stari i mladi. Odraslih polaznika je bilo 67 a djece je bilo 34. Najradije su dolazile i bile revne žene i djeca. Muškarci bi dolazili u malom broju, samo u večer na razmatranje.

2. Dne 30. svibnja 1973. u oči spomen konsekriranja nove župne crkve u čast prečistog Srca Marijina-Gospe od Suza-priredio je vokalno instrumentalni sastav maturanata Nadbiskupske gimanzije koncert u Pleternici kojemu su u velikom broju

prisustvovali većinom župljani ove župe a napose mladež. Na sam dan posvećivanja spomen nove crkve su mladi svirali i pjevali pod svetom misom u 8 sati i 1/211. sati na kojima je propovjedao o svećeničkom zvanju generalni duhovni kmalog sjemeništa O. Josip Antolović. Župljani su bili veoma oduševljeni te su novčano nagradili mladè sjemeništarce, te da im pokažu i materijalno kako cijene i poštivaju svećeničko zvanje i da budu svijesni, da će vjerni puk uvijek pomagati i uzdržavati svoje svećenike.

3. Gospa od suza bila je ove godine po lijepom vremenu proslavljena. VIS maturanata 1973/4. g. je došao svirati u Pleternicu pod vodstvom generalnog odgojitelja Alfreda Šneidera, te se skupilo za vrijeme devetnice ,dne 24 i 25. kolovoza veliko mnoštvo mladeži i zdomaće i stranih župa. Devetnicu 23 — 31. IX je držao O. Stjepan Müler D. I. iz Zagreba sa velikim uspjehom. Zadnju večer devetnice je bilo podijeljeno svetih Pričesti 5350 a za vrijeme svih devet dana 10.500 svetih Pričesti. Okolni svećenici zdušno pomagali ispovjedati. Zadnju večer je bilo 26 svećenika svuda je bio red i mir.

Na materijalnom polju:

1. U glavnim potezima uređena je donja crkva ožbukana, obojana fasadeksom i pod izoslorom. Bočni zidovi ostakleni i napravljen novi oltar od željeza-okrenut prema narodu.

2. Fugirani zidovi unutar gornje i donje crkve i taracirane ulazne stepenice.

3. Popravljna kapela i omaljana u Koprivnici. Napravljena željezna ograda na pročelju cintora u kapelicu u Frkljevci-Kadanovci. Nabavljen građevinski materijal za gradnju kapele u Gradcu te udaren temelj i zidovi do cerklaža.

Prema tome župljani ove župe i na ovaj način pokazuju da ljube svoju crkvu i ako bi bilo poželjno da je svi svake nedjelje posjete kao što dobra djeca posjećuju kuću svoga oca i svoje majke!

Posveta novog glavnog oltara prema saborskim propisima na Dan Bezgrješnog Začeća

Na blagdan ?makulate blagoslovljen je u našoj župnoj crkvi novi glavni oltar prema koncilskim propisima :oltar je smješten prema vjernicima tako da je svećenik okrenut prema

njima i svi prisutni kod bogoslužja imadu izravan pogled na zbivanja kod ove službe Božje.

Blagoslov oltara izvršio je preč. g. Dr Ivan Tilšar, kanonik i ravnatelj nadbiskupskog duhovnog stola. Najprije je izvršen blagoslov oltara, pod sv. misom održao je preč. g. Dr Tilšar propovjed u kojoj je razložio značenje oltara uopće i napose prikazao značenje svete mise kao neše najveće svetinje. Za vrijeme svete mise pjevala se na pjevalištu skladba crkvenog skladatelja o Glibotića. Propovjednik je zahvalio vjernicima što su se postarali da postave novi oltar a ujedno je pohvalio krasno pjevanje posebnog crkvenog pjevačkog zbora za novo uvježbanu četveroglasnu svetu misu. Za izvedbu te sv. mise treba odati priznanje m. p. s. Vilki Šimecki.

Sada je naša župna crkva popunjena vrlo skladno i što više još znatno pojačala svoje barokne osobitosti. Tako i sam novi oltar imade sve odlike baroknog oltara sa svim svojim pripadnostima. Na oltaru će se još izvršiti neke radnje sav izgled dotjerati i tim su ovogodišnje investicije u našoj župnoj crkvi završene, za ovu godinu.

Kako su izvršeni poveliki zahvati i izvršene doista skupocjene investicije to se pouzdano nadati da će pomoći crkvu i ostali vjernici, koji do sada nijesu žrtvovali sa svoje strane

P L E T E R N I C A

Duhovna obnova u pleterničkoj župi

U Pleternici i kapelicama pleterničke župe održane su duhovne obnove povodom jubilarne godine od 25. XI do 1. XII o. g. Misionari su bili u *Pleternici* župnik Vjekoslav Maric iz Pož. Sesveta i ruševački svećenik Josip Kunkera, u *FFrkljevcima i Kadanovcima* župnik Stjepan Petrović iz Buka i Ivan Zlodi iz Ruševa, u *Koprivnici* župnici Stjepan Miklobušez iz Vetova i Stjepan Šantek iz Kutjeva, u *Komorici* Mijo Horvat i Ladislav Sente, upravitelji župa u i Zdenkovcu. Uprkos velike zime koja je dosizala do 13 stupnjeva ispod ništice obnova je uspjela a najviše su utvrdili uspjeha u Komorici gdje je učestvovalo u obnovi do 90% vjernika.

V E L I K A

Misije. Ove godine od 25. veljače do 4. ožujka održali su isusovci o. Zvonko Majić i o. Ivan Loina misije u našoj župi.

Zadnje misije bile su g. 1941. Priprave za misije trajale su više od godinu dana. Tako je bilo veliko zanimanje za misije i vjernici su jedva dočekali misionare. Svake je večeri velik broj vjernika punio župnu crkvu, koja je zadnje večeri bila premalena da primi sve učesnike. Iza misija poboljšao se u župi vjerski život, što se osobito odrazilo u polaženju sv. mise i primanju sv. sakramenata.

Katehetski radni sastanak održan je u novim dograđenim prostorijama uz samu župnu crkvu. U srpnju su izvana i iznutra u cijelosti ožbukane i oličene i omaljane sve nove prostorije pa su se mogle koristiti. Navedeni je sastanak održan 10. i 11. srpnja u novim prostorijama u organizaciji Katol. audio-vizuelne usluge iz Cernika i domaćega župnika, a pribivalo mu je 35 učesnika. Prema ocjeni učesnika sastanak je vrlo uspio i izražena je želja, da se i dogodine takav organizira.

Trodnevnica pred Veliku Gospu. Tu je pobožnost vodio i održao o. Josip Antolović pa je proslava blagdana Velike Gospe i ove godine svečano proslavljena.

Audio-vizuelna usluga »Znaci vremena »Foto-film 1973.« priređena je u novo dograđenim prostorijama 24. i 25. kolovoza na temu: Priroda — čovjek — Bog. Učestvovalo je 7 fotoamatera s oko 150 izložaka i prikazano 12 filmova. Za umjetnu fotografiju stručni žiri dodijelio je prvu nagradu Romanu Mužiniću iz Zagreba, a drugu nagradu Krešimiru Jeliću iz Sarajeva, treću nagradu Bojanu Klemencu iz Kamnika. Za ciklus fotografija pod naslovom »Stare slave djedovina« nagrađen je Mirko Roginić. Izložbu je posjetio veći broj turističkih gostiju za svoga boravka u Velikoj i izražena želja a po tom stvorena i odluka da se i u toku 1974. priredi još bolje organizirana takova izložba.

Duhovna obnova za mladež od 23 do 30. rujna. Održao ju je o. Ivan Loina za mladiće i djevojke. Program se odvijao navečer, jednu večer u župnoj crkvi a drugu u Trenkovu. Polazak je bio vrlo dobar a teme su prema mišljenju mladih bile odlično odabrane i korisne za njihov život.

Novi prozori na crkvi i tornju. Kasno u jesen postavljena su četiri nova prozora na župnoj crkvi. Stari su dotrajali i strunuli. Izradio ih je *Mirko Zec iz Velike.* On je izradio i dva prozora, koji su postavljeni na sjevernu stranu tornja. Prozori su željezni i bit će trajni.

Ograda veličkih groblja. Darovima župljana i pod vodstvom Mjesne zajednice ograđeno je ukusno željeznom ogradom veličko groblje sv. Marka a gornje župno groblje žičanom ogradom. Ovi su radovi izvršeni za dan mrtvih, čije grobove osobito o blagdanu Sviju Svetih Veličani posebnom brigom i ukrašavanjem održavaju iskazujući tako ljubav i sjećanje na svoje pokojnike.

Korištenje vodovoda. U listopadu je i župni stan priključen na glavnu vodovodnu mrežu ali tako, da i nadalje ostaje dosadašnji vodovod iz župnoga brda. Tako po volji mogu upotrebljavati oba vodovoda.

J A K Š I Ć

Duhovna obnova. Pred Veliku Gospu od 4. do 11. VIII. t. g. mladići i djevojke naše župe imali su svoju duhovnu obnovu. Propovjedao je mosinjor Petar Pajić. Nakon toga smo 12. VIII. hodočastili Majci Bistričkoj s tri autobusa (140 osoba) te smo na povratku posjetili katedralu u Zagrebu.

Dolazak č. sestara. Dne 22. XI. 1973. dan sv. Cecilije bit će značajan u povijesti naše župe. Ono što smo do sada željeli, o čemu smo mogli samo sanjati sada je stvarnost. Oko 14 sati zazvonila su zvona naše župne crkve, da najave radostan događaj. Stigle su č. sestre milosrdnice u svoj samostan koji smo gradili 4 godine. Provincijalna glavarica iz Zagreba s. Marija Emila Lončarević dovela je sestre Gerardu, Irenu i Agatu. Srdačno smo ih pozdravili predali smostan neka u njemu žive svoj redovnički život na slavu Božju i dobro naše župe. Zahvaljujemo sestrama iz Požege, koje su nas s razumijevanjem svestrano pomagale u ovome djelu.

IZ KRONIKE FRANJEVAČKOG SAMOSTANA

26. svibnja 1973. išlo je naše prvo ovogodišnje, proljetno *hodočašće Majci Božjoj Trsatskoj:* jedan autobus, 50 hodočasnika, vodio o. gvardijan Teofili Šibalić. Radi lakšeg smještaja za spavanje odlučeno je, da se na Trsat hodočasti triput godišnje, svaki put jednim autobusom. Tako je naše drugo ovogodišnje, ljetno hodočašće krenulo 21. srpnja, a treće, jesensko 1. rujna.

Sva tri je vodio o. gvardijan. Jedno je išlo preko Plitvičkih jezera, drugo preko Postojne a treće preko Gorskog kotara.

Na ljetnom zasjedanju Uprave naše Provincije, 7—8. 1973. u Samoboru *izabran je za definitora Provincije* naš orguljaš — zborovođa i vikar samostana požeškog o. *Božidar Grđan.* U Upravi provincije šest je takovih provincijalovih savjetnika (definitora).

14 — 16. studenoga o. g. imali smo *trodnevnu duhovnu obnovu kao pripravu za blagdan sv. Elizabete,* zaštitnice Franjevačke zajednice Trećega Red. U sve te dane lijep broj prisutnih vjernika, mnogo pričesnika. *Vodio duhovnik o. Martin Ostrognaj.* Na sam blagdan sv. Elizabete 17. XI objavio je i svečano *oblačenje (to je početak novicijata) novih članova Franjevačke zajednice u Slav. Požegi.*

Iz Sesvetačke župe

U selu *Grabarje* oko kapelice podignuta je nova željezna ograda. Djeluje veoma skladno i kao da želi svakome reći: ovaj narod ljubi svoje svetinje.

Kapelica u *Traparima* dobila je novo zvono. Oko kapelice postavlja se nova željezna ograda.

Na sesvetačkom groblju umjesto dotrajalog križa postavljen je novi križ. Novčana je sredstva dao jedan mještanin.

Umjesto dotrajalog križa u *Zarilačkom polju* Zarilčani su podigli novi križ. Neka Isus bdije, blagosivlje i čuva Božji narod i djelo njegovih ruku.

11. studenoga u *Cerovcu* je uz sudjelovanje mnogih vjernika proslavljen blagdan sv. Nikole Tavelića. Sudjelovao je i narod i iz susjednih župa .Propovjedao je *vetovački župnik vlč. Stjepan Miklobušec a sv. misu je imao jakšićki župnik preč. Stjepan Benić.*

Na dan klečanja 7 .kolovoza posjetio je župu vlč. *Josip Peroš bivši župnik ove župe* (1955. do 1962.). On je sada župnik u Hlebinama a ovdje je nasljedio pok. Stehna. Vlč. Peroša nasljedio je u sesvetačkoj župi pok. Pero Glavaš. G. Peroš je ostao ovdje u lijepoj uspomeni.

Ove jeseni je posjetila i boravila među nama *s. Lovorka Čengić.* Ona je iz Lakušija a kao časna sestra boravi i radi u Rimu već šest godina. Ovdje i u Djedinoj Rijeci prigodom tamošnjih misija držala je predavanje o redovničkom životu.

Iz Sesvetačke župe

C e r o v a c

Hodočasnici iz Koške kod sv. Nikole Tavelića.

Mladež je župe Koška kod Osjeka hodočastila sv. Nikoli Taveliću u Ceravac 27. kolovoza 1973. Toga se jutra posebni autobus zaustavio pokraj samoga Svetišta. Pedesetak je hodočasnika zajedno s pobožnim Cerovčanima prisustvovalo sv. Misi i Pričesti. Lijepo ih je pjevanje stopilo u jedno srce prema našem Svecu .O Tavelićevoj vjeri, ufanju i ljubavi, koju treba prihvatiti i predati našim suvremnicima, govorio je domaći župnik Vjekoslav Marić. Iza obavljenih pobožnosti poslana je iz samog Svetišta našem Episkopatu pismena molba s četiri stotine koškanskih potpisa da našeg svetog Mučenika što prije proglasi zaštitnikom čitavog hrvatskog naroda. Za uspomenu su hodočasnici, koje je vodio vlč. Kunkera Josip i o. Tomislav Kero, dobili, i to svaki pojedini, sliku slavonskog Tavelićevog Svetišta u Cerovcu. Ovaj je koškanski posjet ujedno i prvo hodočašće župe prvom sagrađenom Svetištu u čast sv. Nikole Tavelića.

Č A G L I N

Čaglinska župa dobila upravitelja

Iz novogradiške župe stigao je na župu u Čaglin tamošnji kapelan g. Ivan Dragičević. Sada je na zdenkovačkoj maloj župi ostao dosadanji upravitelj koji je vodio upravu i Čaglina pet godina. Obećana je pomoć za gradnju započete crkve u Zdenkovcu. Gospodarske zgrade pokrivene su lesonit pločama. Trula je trstika uklonjena. Svinjci su pokriveni crijepom.

Upravitelj župe zdenkovačke vlč. g. Ladislav Sente sudjelovao je u misijama u Djedinoj Rijeci i u Komorici. Nije štedio ni vremena ni truda ni auta. Želimo da ga to očeliči kako bi pomoću Božjom i uzdajući se u Dobrotu Božju predano se i odvažno pristupilo konačnoj izgradnji crkve.

KAPTOL

Župna crkva u Kaptolu sigurno je jedna od najljepših seoskih crkava u Požeškoj Kotlini kao čista barokna građevina. Stoga ju je Regionalni Zavod za zaštitu spomenika i kulture u Osijeku stavio krajem prošle godine u svoj registar. Crkva je bila vrlo lijepo i ukusno prije 74 godine omaljana po ondašnjem obrtniku J. Hainski. — Stručnjak nadbiskupije za crkvenu umjetnost dr. Ivandija preporučio je samo oštećene dijelove popraviti. To nije bilo moguće, jer su boje dotrajale — upravo trule. Stoga je pala odluka: sačuvati samo još koliko toliko vrijednu ornamentiku i slike, sve ostalo nanovo bojati u laganijim i svijetlijim tonovima. K tomu istaknuti više samu arhitektonsku ljepotu baroka.

Posao je preuzeo ličilački obrtnik g. Josip Šajnović iz Požege i izveo sa svojim pomoćnicima posao na opće zadovoljstvo.

Crkveni odbor zahvaljuje i ovim putem svim darovateljima, osobito župljanima ,koji su omogućili izvedbu kao i savjesnosti u poslu izvoditelju radova. Neka bude Bogu na slavu i duhovnu radost svih posjetilaca crkve.

ČEŠLJAKOVCI

Naša kapela Imena Isusova stara je 180 godina .Sagrađena je u baroku. Prije šest godina postavljeni su novi prozori i izvršeni zidarski popravci .— Ove je godine obojena izvana i iznunutra. Obnovljen je i konzerviran oltar. Još je potrebno popraviti sliku na kubi. Potpuni dovršetak spriječila je hladnoća.

Za troškove ovih radova dali su svoj doprinos vjernici Češljakovaca i Gologa Brda.

RUŠEVO

Novi upravitelj župe

Mjesto dosadanjeg upravitelja ruševačke župe u listopadu je poslan na to mjesto po nadbiskupskom duhovnom stolu mladi svećenik Ivan Zlodi. Dosadanji upravitelj poslan je na pastoralni rad našim radnicima u Francuskoj i nalazi se na dužnosti u Nici.

Naučni rad sveć. Josipa Kunkera, iz Ruševa

U svojoj rubrici »Izvori i Crkva« donijela je Zagrebačka Bogoslovska Smotra (br. 2/3 iz 1973.) članak svećenika Josipa Kunkere« »Ruševačka cancella«. On je tim člankom razradio jednu crkvenu listu, koju je povjesničar Tadija Smičiklas štampao u Diplomatskom Zborniku g. 1906. sv. IV. Lista potječe iz godine 1251. i odnosi se na Ruševo.

Misije

U okviru Svete Godine ruševačka je župa počela svoju obnovu pomoću sv. Misija. Novi je njezin župnik Ivan Zlodi prvu pokrenuo Djedinu Rijeku. Počele su u tom malenom ali lijepom selu misijske propovjedi s prikazom filmova 3. XI i trajale su sve do 12. istog mjeseca 1973. Odziv je bio vrlo dobar unatoč poljskih neodgodivih poslova. Svetim su Sakramentima pristupili svi osim vrlo rijetkih pojedinaca .Podijeljeno je preko 600 sv. Pričesti. Oko svečano se okićene crkvice sv. Mihovila Arkanđela vodila zahvalna procesija za novorođenu djecu i za sve poljske plodove počevši od pšence pa do luka — češnjaka. Djedorce je posebna radost obuzela kod blagoslova sve djece, a još više kod svečačnog i prvog blagoslova bicikla, motor-bicikla, traktora i automobila. Vanjso je slavlje dostiglo bakljadu u čast Majci Božjoj .Tom je zgodom obnovljena posveta čitavog sela njezinom Preč. Srcu. Misije su vodili vlč. Josip Kunkera i vlč .Ladislav Sente, zdenkovački župnik.

Popravak krova župne crkve i kapele u Orljavcu.

Ove su godine vjernici župe Skenderovci popravili krov župne crkve sv. Ane. Krov je naime bio u vrlo lošem stanju tako da je popravak bio neophodan. Slična je situacija bila i s krovom kapele sv. Roka u Orljavcu. Ovaj posao obavili su sami vjernici iz Orljavca.

Nova kapela u Staroj Lipi

20. svibnja o. g. blagoslovio je zagrebački kanonik dr. Ivan Tilšar novu kapelu sv. Filipa i Jakova u Staroj Lipi. Naime, u tom selu bio je zvonik sa slikom sv. Filipa i Jakova koji je prije nekoliko godina srušen te su seljani odlučili u selu izgraditi kapelu i posvetiti je svetima apostolima Filipu i Jakovu. Sliku za ovu kapelu (ulje na platnu) izradila je umjetnica iz Slav. Požege prof. Marija Štefanec Metzger i poklonila je ka-

peli. U Staroj se Lipi sada služi sv. Misa svake treće nedjelje u mjesecu a godišnja svetkovina obavljat će se uvijek prve nedjelja u mjeseca svibnja.

Župa KUZMICA

Uređenje župne crkve

U drugoj polovici ove godine pripremili smo se za postavljanje kamenog poda u župnu crkvu. Nabavljene su ploče naravnog kamena polirane u Istri u Pazinu. Zalaganjem župljana postavite su u crkvu baš pred klečanje koje je bilo 12. XI. To je bio dar župe euharistijskom Isusu za Njegov dan. Dar župe za Božić svojo crkvi su lijepi TEPISI od kokosa crvene boje koji će biti prostrti po cijeloj crkvi. Da ne bi samo ostali na materijalnom uljepšavanju crkve, treba obnoviti i uljepšati crkvu u ljudima. Stoga će se u Kuzmici održati sv. Misije od 13 do 20. siječnja .1974. Da bi misije uspjele potrebno je u svakoj kući pojačati molitvu. Ova mlada župa mora biti pomlađivana na staroj crkvi apostola u duhu molitve, žrtve i Euharistije.

IZ KUTJEVA

Popravak župne crkve

Najvažnija stvar što je učinjena ove godine je popravak župne crkve u Kutjevu. Već 10. ožujka počeli su radovi u unutrašnjosti crkve. Poduzeće iz Slav. Broda »Graditelj« sredilo je električne instelacije i dodalo neka nova rasvjetna mjesta. Električni kabelovi koji su prije bili vani na zidu i nagrđivali crkvu stavljeni su pod žbuku. Zatim je penzioner iz Kutjeva Mato Tandara malterom zatvorio rupe koje su načinili električari i lijepo pokrpao cijelu crkvu iznutra gdje god je obio otpao malter. Radio je numorno cijelu sedmicu, a nije tražio nikakve naknade .Zato mu se i ovom prilikom najtoplije zahvaljujemo. Zatim su majstori Stipo Mandić i Drago Prpić vrlo lijepo a jeftino omaljali crkvu iznutra, koncem mjeseca ožujka i početkom travnja. U srpnju mjesecu po lijepom vremenu uređena je crkva i izvana. Zidarsku ekipu vodio je majstor Marko Barić, a moleri su bili isti koji su iznutra uređivali crkvu. Tako je kutjevačko svetište Majke Božje dobilo dostojan izgled.

MALA GOSPA

I ove godine skupilo se mnogo hodočasnika iz cijele požeške kotline i drugih krajeva na proštenju u Kutjevu. Propovijedao je velečasni Marić i Jozo Devčić. Uoči Male Gospe navečer davao se program za hodočasnike. Pjevao je kutjevački crkveni pjevački zbor, a pjesme u čast Majci Božjoj recitirale su Mira Hruška, Ivanka Lončar i Štefica Štajduhar. Voditelj je bio župnik kutjevački Stjepan Šantek. Filmove je prikazivao velč. Roginić iz Velike.

Umro zvonar u Tominovcu

Na sam dušni dan ove 1973. godine iznenada je umro Josip Kulčak zvonar u Tominovcu. Popeo se na tavan, da donese neke stvari ,ali se više nije mogao vratiti ,jer je bolesno srce zatajilo. Sprovod je vodio domaći župnik, te je u svom govoru zahvalio pokojniku na njegovoj dugogodišnjoj službi.

BUK

Svećenička korna. Na ovogodišnjoj svećeničkoj koroni našega dekanata koja je održana u Buku raspravljalo se o teološkim predmetima, koje je predložio nadbiskupski duhovni stol za raspravu na koroni. Prisutni su se svećenici još zabavili domaćim parolnim problemima. Porni je pribivao arhigajkon mons Dr Janko Penić.

Duhovna obnova. U našoj je župi obavljena duhovna obnova s trodnevnicom od 5. do 8. prosinca o. g. Ova je duhovna obnova obavljena u okviru Svete godine s trodnevnicom uoči Bezgriješnog Začeća. Propovjednik je bio isusovac o. Dr Ante Katalinić. Poznati zagrebački propovjednik u Svetištu Srca Isusova. Odaziv je bio dobar, bilo mnogo ispovjedi i sv. pričesti, u sve dane obnove.

VETOVO

Smrt Blaža i Reze Jurić. Smrtna kosa pokosila je stariji bračni par u Vetovu: dne 17. listopada umro je starina Blaž Jurić a na sam blagdan s. Nikole Tavelića 14. studena preminula je njegovo supruga Reza Jurić. Oboje su bili poštovani seljani, vrijedni gospodari i zauzeti za svaki napredak sela. Mnogo ih je Vetovaca ispratilo do posljednjeg počivališta, lijep broj vatrogasaca a s nijma se oprostio i njihov župnik, koji je ocrtao njihkov vjerski lik Bogu odanih duša. Počivali u miru!

SADRŽAJ

strana

Sveta godina — — — — — — — — — — — 1

Katoličke župe u Čaglinu i Zdenkovcu u prošlosti i danas — — — — — — — — — — — 4

Posmrtni govor župniku Franji Pipiniću — — — — 3

Vijesti iz naših župa — — — — — — — — — 3

Iz kronike franjevačkog samostana — — — — — 4

ljujemo.
lijepo a j
i početkom
đena je cr
Barić, a n
je kutjev

Naklada 2000 primjeraka

Odobrenjem crkvene vlasti i troškom svećenstva

požeškog dekanata

ZA SVEĆENIKE POŽEŠKOGA KRAJA

LJUDEVIT PETRAG

dekan i župnik u Pleternici

Tisak: Štamparsko poduzeće »Aleksandar Tajkov Slavonska Požega 1973.